

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พิรัชญ์ บุญศิริ

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

AN EVALUATION OF THE VOCATIONAL DIPLOMA CURRICULUM
IN HOSPITALITY AND TOURISM AT AYUTTHAYA
VOCATIONAL COLLEGE

PIRAK BOONSIRI

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT)

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว
และการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อผู้เขียน นายพิรภัช บุญศิริ

สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

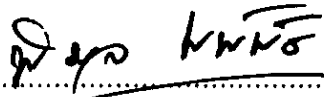
นาวาอากาศโทหญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทะกะ

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพล สกลเกียรติ

อาจารย์ ดร. วันชัย ปานจันทร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(เรือโท ดร. ทวีศักดิ์ รุ่งสิงห์)

.....กรรมการ

(นาวาอากาศโทหญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทะกะ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพล สกลเกียรติ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วันชัย ปานจันทร์)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อผู้เขียน นายพิรภัช บุญศิริ

ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. นาวาอากาศโทหญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทกะ ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพล สกลเกียรติ
3. อาจารย์ ดร. วันชัย ปานจันทร์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามรูปแบบประเมินซีพี (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และ (2) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักเรียนที่เรียนสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม เข้าฝึกงาน จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ชุดที่ 3

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก

2. ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้เรียนที่เข้าฝึกงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านบริบท ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าควรจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง

3.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยโดยมีคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน

3.3 ด้านกระบวนการ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน

3.4 ด้านผลผลิต ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา มีความเห็นว่าควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพ ส่วนนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ มีความเห็นว่า ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ

The instrument of research was a set of three five-rating scale questionnaires. The first questionnaire was designed to gather data concerning the opinions of curriculum administrators and the lecturers and which was couched at the reliability level of 0.97. The second questionnaire was used to collect data involving the opinions of students and graduates and which was couched at the reliability level of 0.96. The third questionnaire dealt with compiling data regarding the opinions of entrepreneurs and which was couched at the reliability level of 0.92.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation.

Findings are as follows:

1. Curriculum administrators, lecturers, students, and graduates expressed evaluative opinions toward the curriculum in an overall picture and in each aspect-context, input, process, and product-at a high level.

2. Entrepreneurs displayed evaluative opinions vis-à-vis this curriculum in the aspect of product as exemplified in the effectiveness of student training in an overall picture at a high level.

3. Problems found in applying the curriculum and recommendations can be summarized as follows:

- 3.1 In regard to the aspect of context, curriculum administrators, lecturers, students, and graduates were of the opinion that the contents of each component of the curriculum should be organized so as to be in congruence with the goals of the curriculum and can be actually used in practice.

3.2 In regard to the aspect of input, curriculum administrators, lecturers, students, and graduates exhibited the opinion that up-to-date, high quality and ready-to-use equipment for instruction and study should be provided.

3.3 In regard to the aspect of process, curriculum administrators, lecturers, students, and graduates manifested the opinion that activities for instruction and study should be provided that are in keeping with subject contents and the needs of students.

3.4 Concerning the aspect of product, curriculum administrators and lecturers held the opinion that student personality development should be encouraged such that personal characteristics would be more appropriate to the occupation students adopt. Students, graduates, and entrepreneurs expressed the opinion that students should be encouraged to have an awareness of being Thai, and should express devotion to the community at large by regularly organizing social activities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจากอาจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร. ชมสุภัค ครุฑทะ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ให้การกระตุ้น และให้แรงจูงใจต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพล สกลเกียรติ และอาจารย์ ดร. วันชัย ปานจันทร์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเนื้อหา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ และได้อบรมสั่งสอนในสิ่งที่เป็นประโยชน์อันมีคุณค่ายิ่ง มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่คอยห่วงใย และให้กำลังใจ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันที่สำเร็จการศึกษา อีกทั้งขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นแหล่งให้เรียนรู้ชีวิตและสังคม อันเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษา สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน

พิรัช บัญศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญภาพประกอบ.....	(15)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตร.....	8
การประเมินหลักสูตร.....	17
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยาและหลักสูตรประกาศนียบัตร- วิชาชีพ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัด- พระนครศรีอยุธยา	59
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัด- พระนครศรีอยุธยา.....	80
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย.....	86
การอภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	101
ภาคผนวก	
ก ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น	104
ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	118
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	120
บรรณานุกรม	146
ประวัติผู้เขียน.....	153

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	มาตรฐานวิชาชีพเฉพาะ 32
2	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขาวิชา และผู้ประกอบการ 48
3	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 49
4	จำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา..... 57
5	จำนวนและร้อยละข้อมูลของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 58
6	จำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ประกอบการ 59
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา เป็นรายด้าน และโดยรวม 60
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านบริบท เป็นรายข้อและรายด้าน 60
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นรายข้อและรายด้าน 63
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านกระบวนการ เป็นรายข้อและรายด้าน 66

11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านผลผลิต เป็นรายชื่อและรายด้าน	68
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา เป็นรายด้านและโดยรวม.....	69
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบริบท เป็นรายชื่อและรายด้าน	70
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นรายชื่อและรายด้าน	72
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านกระบวนการ เป็นรายชื่อและรายด้าน	75
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านผลผลิต เป็นรายชื่อและรายด้าน	77

ตาราง	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้ประกอบการ ด้านผลิต เป็นรายชื่อและรายด้าน	78
18 ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา.....	80
19 ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา.....	82
20 ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของผู้ประกอบการ	83

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของความมุ่งหมายระดับต่าง ๆ	13
2 องค์ประกอบของหลักสูตร.....	14

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศ รวมทั้งประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ กล่าวคือ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคมได้ตามยุคสมัย ดังนั้น ภารกิจหลักของสถาบันการศึกษา คือการสอนวิชาการและวิชาชีพ จึงมีความจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมคนสำหรับอนาคต การศึกษาจึงถือเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งในปัจจุบัน เพราะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม และประเทศชาติ ดังที่ พระราชบัญญัติ-การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542) ได้ให้ความหมายว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษา และการประกัน-คุณภาพการศึกษาจึงเป็นตัวกำหนดให้สถานศึกษาทั้งหลายต้องสามารถผลิตนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ ได้อย่างมีมาตรฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันให้สถานศึกษามีหลักสูตร ที่มีคุณภาพ สามารถจัดการศึกษาได้ตรงความต้องการของสังคม และประเทศชาติ

การจัดการศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องมีการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดหรือกรอบของแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ เปรียบเสมือนพิมพ์เขียว (blue print) ที่จะดำเนินการต่อไป ถ้าได้พิมพ์เขียวที่ชัดเจนมากเท่าไร ก็จะเป็นข้อบ่งชี้ต่อการพัฒนาหลักสูตรได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น การพัฒนาหลักสูตร

เป็นกระบวนการต่อเนื่องไปตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาดังนั้นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงรวมอยู่ด้วย หลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ เพราะหลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคม และเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 15-16)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2546 ในสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมนั้นมีหลักการสำคัญ คือ เพื่อพัฒนากำลังคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ ในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ และเป็นผู้ที่มีปัญญาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจ โอกาสของผู้เรียน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา และพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น และชุมชน โดยกำหนดจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เจตคติ บุคลิกภาพ ตลอดจนมีคุณธรรมที่ดีในอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 16)

การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีความสำคัญ ดังที่ ฆนัท ธาตุทอง (2550, หน้า 35) ได้อธิบายถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยวไว้ว่า อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการ ที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะนอกจากจะสร้างรายได้โดยมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศแล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่อง อาทิ โรงแรม และที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรหลายประการ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ทราบความจำเป็น และความต้องการของ

ประชากรเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคม และผู้เรียน นอกจากนี้ ยังได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แผนงาน กิจกรรม การประเมินหลักสูตรจึงทำให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้ใช้หลักสูตรทราบจุดอ่อนของหลักสูตร จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งหากผู้รับผิดชอบมองเห็นความสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้ ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจหรือสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551, หน้า 135-136) ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่พบว่า การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัย-ดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model พบว่า มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษารูปแบบการประเมินผลหลักสูตร แบ่งออกเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก รูปแบบที่ไม่ยึดเป้าหมาย รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก และรูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการประเมินผลหลักสูตรที่แตกต่างกันไป แต่ทุกรูปแบบล้วนมีเป้าหมายที่เหมือนกัน คือ มุ่งที่ประสิทธิภาพของหลักสูตร สำหรับการศึกษาของผู้วิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) ที่ใช้ CIPP model ซึ่งสามารถใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่ประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงระบบ โดยการประเมินจุดมุ่งหมาย (การประเมินด้านบริบท) ประเมินโครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์การสอน เอกสารตำรา สถานที่เรียน (การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น) ประเมินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร (การประเมินด้านกระบวนการ) และประสิทธิผลของผู้เรียน (การประเมินด้านผลผลิต)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาท่องเที่ยว และการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยเฉพาะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในด้านประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยเป็นเมืองหลวงเก่าแก่ของประเทศไทย ถึง 417 ปี อันก่อให้เกิดร่องรอยอารยธรรมในอดีตที่น่าศึกษาค้นคว้าและเยี่ยมชม ภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขา แต่มีแม่น้ำสายใหญ่ คือ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำเจ้าพระยา ไหลมาบรรจบกันในลักษณะล้อมรอบเมือง จะเห็นได้ว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำหลักสูตรนี้มาจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และมีการปรับปรุงเพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินหลักสูตรฯ โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP model) เป็นตามหลักการ เพราะจะทำให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจเชิงระบบ นับตั้งแต่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์ เอกสารต่าง ๆ สถานที่ และวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การบริหารหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกมาเสนอทีมผู้บริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามรูปแบบประเมินชิปปี้ (CIPP model) ในด้านต่อไปนี้
 - 1.1 ด้านบริบท (context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ได้แก่ การประเมินโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
 - 1.3 ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การประเมินการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร
 - 1.4 ด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. มุ่งเน้นประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามรูปแบบประเมินซีบีบี (CIPP model) ในด้านต่อไปนี้

- 1.1 ด้านบริบท (context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ได้แก่ การประเมินโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
- 1.3 ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การประเมินการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

1.4 ด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขานักเรียนที่เรียนสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเข้าฝึกงาน รวมทั้งสิ้น 578 คน (สำรวจเมื่อปีการศึกษา 2553)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขานักเรียนที่เรียนสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเข้าฝึกงาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Yamane (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 127) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 260 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะในปัจจุบัน เพศ และอายุ

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และคุณภาพของหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พุทธศักราช 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามรูปแบบประเมินชิปปี้ (CIPP model) ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท
ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และตัดสินใจ
ว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
รวมถึงการหาข้อบกพร่องหรือปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของ
หลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งจะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย น้อยที่สุด โดยประยุกต์รูปแบบประเมินชิปปี้ (CIPP model) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน
ดังนี้

1.1 การประเมินด้านบริบท เป็นการประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการวิจัยนี้
หมายถึง การประเมินความคาดหวังที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะ
ตามที่กำหนด

1.2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมิน โครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน
สถานที่เรียน

1.3 การประเมินด้านกระบวนการ เป็นการประเมินการเรียนการสอนของการใช้
หลักสูตรเพื่อการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างไร
ในการวิจัยนี้ หมายถึง การประเมินการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
การบริหารหลักสูตร

1.4 การประเมินด้านผลผลิต เป็นการประเมินประสิทธิผลผู้สำเร็จการศึกษา
ในการวิจัยนี้ หมายถึง การประเมินความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีความสามารถ
ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์
สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับใด

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี หลังจากจบหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่มุ่งเน้นกระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี
4. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังจบมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นกระบวนการเรียนด้านการให้บริการ โรงแรม และการท่องเที่ยว
5. ผู้บริหารหลักสูตร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
6. อาจารย์ประจำสาขาวิชาต่าง ๆ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
7. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
8. นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง ผู้ศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพในระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
9. ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบการที่รับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา เข้าฝึกงานจำนวน 20 แห่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พุทธศักราช 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ทราบถึงปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พุทธศักราช 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

1.2 ความมุ่งหมาย

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

1.4 คุณสมบัติของหลักสูตรที่ดี

2. การประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

2.4 การประเมินหลักสูตรในรูปแบบประเมินชิปป์ (CIPP model)

3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตร

กาญจนา คุณารักษ์ (2540, หน้า 4) กล่าวว่า หลักสูตรถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดเป้าหมาย แนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งจะก่อเกิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นให้ตรงตามวัตถุประสงค์ หลักสูตรที่มีมาตรฐานจะเป็นแนวทางการพัฒนาให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และสามารถปรับตัว

ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ หลักสูตร (curriculum) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Currere” ซึ่งหมายถึง ช่องทางสำหรับวิ่ง (a racing chariot, from which is derived a racetrack, or a course to be run) เมื่อนำมาใช้กับการศึกษาจึงหมายถึง แนวทางสำหรับการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จต้องดำเนินไปตามแนวทางขึ้นตอนที่มืออย่างเหมาะสม ไม่เช่นนั้นจะออกนอกช่องทางไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษา นอกจากนี้ หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานของครูที่จะกำหนดความมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แผนการเรียนและการประเมินผลเพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาของการเรียนการสอนในสถาบันระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาดำเนินตามนโยบายการจัดการศึกษาไปในแนวทางที่ให้ความรู้ ทักษะความสามารถ ความประพฤติอันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ กล่าวคือ มีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทนต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทำให้ได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งกำหนด กระบวนการทั้งหมดที่จัดให้ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้พัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ในความหมายของหลักสูตรนั้นมีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ชำระ บัวศรี และวิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ (2542, หน้า 7) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผน ซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้อบรมมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 64) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ ที่จัดให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมาย

ณัฐพันธ์ เจริญนนท์ (2543, หน้า 73) ให้ความหมายหลักสูตรว่า หมายถึง การรวบรวมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และพัฒนาตนเองตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการของโครงการ

จุฑามณี ตระกูลมุกดา (2544, หน้า 75) ให้ความหมายหลักสูตรว่า หมายถึง วิชา เนื้อหาสาระ และวิธีการที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความรู้ความชำนาญ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ มีทักษะ และเปลี่ยนแปลง ทักษะหรือพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายในเชิงมองจุดเน้น ที่แตกต่างกัน เช่น (1) หลักสูตร หมายถึง รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่อบรม (2) หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่องค์กรหรือสถาบันจัดให้กับผู้เข้าอบรม (3) หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน และ (4) หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวัง จะให้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อผู้อบรม เป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ ผู้ฝึกอบรมตระหนักถึงความสำคัญที่จะเข้ารับการอบรมโดยไม่มี การบังคับ ซึ่งผลที่เกิดขึ้น จะตรงตามเป้าหมายและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

ฉันท ชาติทอง (2550, หน้า 4) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง การบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และการประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนการไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง และพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาของ สุภารัตน์ คุรุทกะ (2550) ศึกษาพบว่า หลักสูตร หมายถึง การบูรณาการกลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อจัดโอกาสการเรียนรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสูงสุด ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

พิสนุ ฟองศรี (2551, หน้า 154) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง การวางแผน หรือจัดระบบทางการศึกษา เกี่ยวกับประมวลวิชา ประสบการณ์ต่าง ๆ การจัดการเรียน การสอน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

Taba (1962, p. 10) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนการเรียนที่ประกอบด้วย จุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายเฉพาะการเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล

Good (1973, p. 157) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. เนื้อหาของรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่จัดไว้เป็นระบบของกลุ่มวิชาหรือลำดับของ วิชาไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้นหรือรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง
2. โปรแกรมการศึกษาที่กำหนดเค้าโครงทั้งหมดของเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียน- การสอน ซึ่งโรงเรียนได้จัดไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาหรือรับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพ หรือวิชาชีพ

3. โปรแกรมการศึกษาที่ประกอบด้วย เค้าโครงของเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และจัด ประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง ให้ผู้เรียนได้รู้อย่างจริงจัง ภายใต้การแนะนำของโรงเรียน

Armstrong (2003, p. 4) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นการยืนยัน ในกระบวนการตัดสินใจกับผลผลิต ซึ่งให้ความสำคัญจากการเตรียมแผนและออกแบบ เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะ โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อผู้เรียน ผลผลิต คือ ผู้เรียน การได้รับข้อมูล และความรู้ใหม่

จากความหมายต่าง ๆ สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แบบแผนหรือมวลประสบการณ์ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะความสามารถ ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ความมุ่งหมาย

กาญจนา คุณารักษ์ (2540, หน้า 19) กล่าวว่า ความมุ่งหมาย หมายถึง ผลของ ความต้องการ หรือความคาดหวังที่อยู่ในระบบรองลงจากเป้าประสงค์ โดยนำเป้าประสงค์ มาย่อยหรือแปลงออกเป็นส่วน ๆ ส่วนความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นความคาดหวังหรือ ผลที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกับผู้เรียน ในการจัดการศึกษาจึงต้องมีความมุ่งหมาย

เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้บรรลุความมุ่งหมายทางการศึกษา ระดับของความมุ่งหมายแบ่งได้หลายระดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายระดับชาติ เป็นความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของชาติ ได้แก่ ความมุ่งหมายที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ

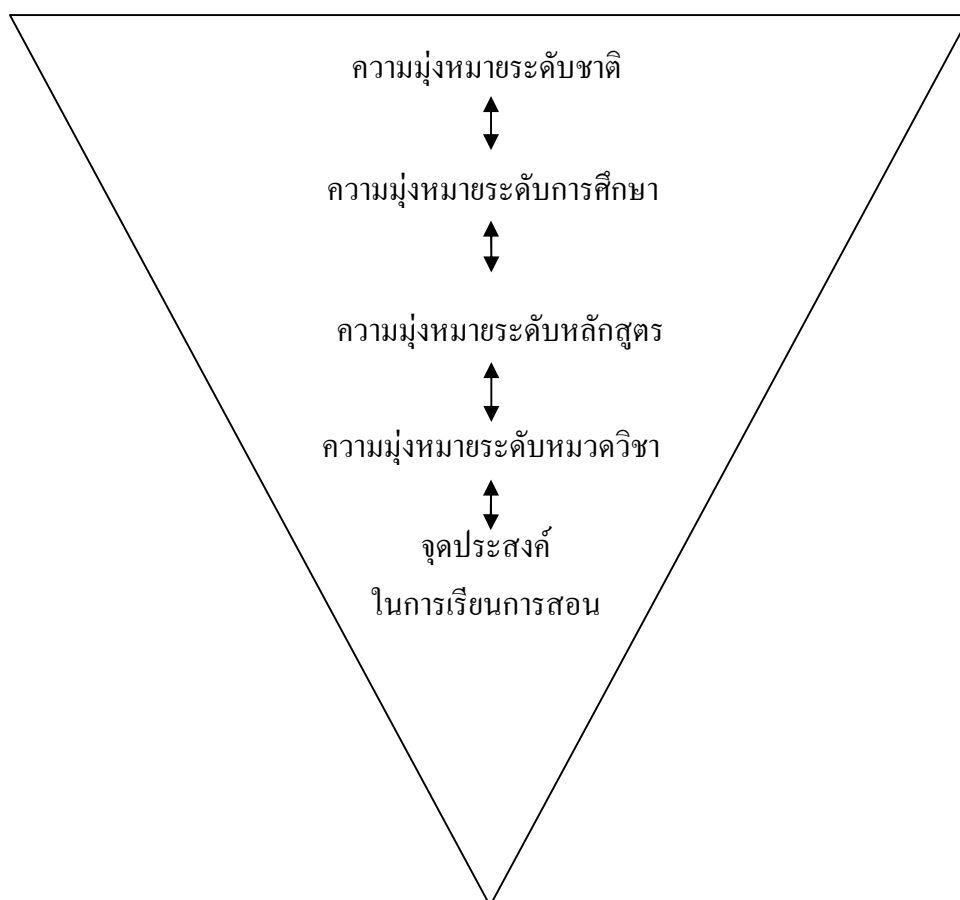
2. ความมุ่งหมายระดับการศึกษา เป็นความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของระดับการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษานอกระบบศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

3. ความมุ่งหมายระดับหลักสูตร จะมีลักษณะแคบกว่าความมุ่งหมายระดับชาติ ความมุ่งหมายระดับนี้เป็นด้านการปฏิบัติ และจะกำหนดเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะของกลุ่มวิชาหรือวิชา

4. ความมุ่งหมายระดับหมวดวิชา ในแต่ละหลักสูตรจะประกอบไปด้วยหลายหมวดวิชา หรือกลุ่มวิชา ในกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาจะมีความมุ่งหมายของหมวดวิชา หรือรายวิชา

5. ความมุ่งหมายระดับการเรียนการสอน เป็นความมุ่งหมายที่ผู้สอนกำหนดขึ้น โดยเฉพาะเจาะจงในการสอนแต่ละครั้งให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน สังคม ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือเรียกว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ความมุ่งหมายในแต่ละระดับมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของความมุ่งหมายระดับต่าง ๆ

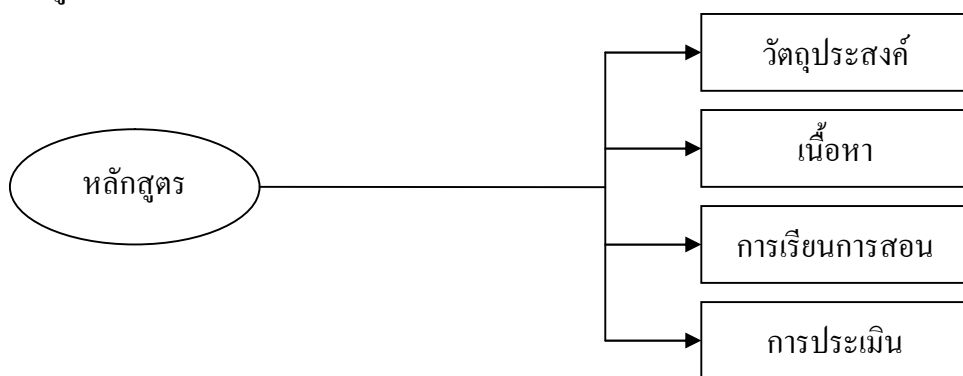
ที่มา. จาก *หลักสูตรและการพัฒนา* (หน้า 28), โดย กาญจนา คุณารักษ์, 2540, นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะศึกษาศาสตร์, โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน.

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามความสำคัญและความจำเป็นของหลักสูตรนั้น ๆ แต่องค์ประกอบหลักของหลักสูตรนั้นมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังเช่น ชำรง บัวศรี และวิสิทธิ์โรจน์พจนรัตน์ (2542, หน้า 7-8) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร คือ (1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (curriculum) หมายถึง ผลของส่วนร่วมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้อบรมหลังจากที่จบหลักสูตรไปแล้ว (2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (instructional objectives)

หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้อบรมเกิดการเรียนรู้หลังจากที่อบรมจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้ (3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (content and experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้อบรมได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้อบรมได้รับ (4) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (instructional strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการอบรม รวมทั้งกิจกรรม เพื่อให้ผู้อบรมมีพัฒนาการทางความรู้ และอื่น ๆ ตามจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (5) อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (equipment and teaching materials) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการอบรม รวมทั้งกิจกรรม เพื่อให้ผู้อบรมมีพัฒนาการทางความรู้ตามจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และ (6) การประเมินผล (evaluation) หมายถึง การประเมินหลักสูตรและการประเมินผลการอบรม

นอกจากนี้ รุจิร ภู่อาระ (2546, หน้า 9) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ ซึ่งจะประกอบไปด้วย ส่วนที่ป้อนเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลลัพธ์ที่ได้ (output) ส่วน บุญชม ศรีสะอาด (2546) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตร ประกอบด้วย (1) จุดประสงค์ (2) สาระความรู้และประสบการณ์ (3) กระบวนการเรียนการสอน และ (4) การประเมินผล และองค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ การประกันคุณภาพของหลักสูตร และสื่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฌ็องฌัว ฟันท์ เจนันนันทน์ (2543, หน้า 77) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 องค์ประกอบของหลักสูตร

ที่มา. จาก การประเมินผลงานฝึกอบรม: การตรวจสอบความสำเร็จของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร (หน้า 77), โดย ฌ็องฌัว ฟันท์ เจนันนันทน์, 2543, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เอ็กสเปอร์เน็ท.

จากภาพ 2 องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ส่วนที่ระบุความต้องการของหลักสูตรว่าจะจัดการศึกษาเพื่ออะไร ต้องการให้ผู้อบรมเป็นไปในแนวทางใด เมื่อผ่านการอบรมแล้วหรือต้องการให้มีเจตคติเช่นใด ซึ่งจะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้อบรมและองค์การ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมองเห็นเป้าหมายและทิศทางของการอบรม

2. เนื้อหาที่อบรม คือ การระบุง่องค์ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้อบรม โดยเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์ของการอบรม

3. การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งที่เกี่ยวกับบุคลากร เอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ และวิธีการในการจัดกิจกรรมการอบรม เพื่อเป็นกรอบในการวางแผนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้อบรม

4. การประเมินผล คือ แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการของผู้อบรม ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ในข้างต้นเพียงใด และวิทยากรจะปรับปรุงพัฒนารูปแบบการอบรมได้อย่างไร

การประเมินผลหรือหลักสูตรนั้นควรมีการประเมินอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้มีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ เพราะไม่มีหลักสูตรใดใช้ได้ตลอดช่วงเวลา ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมและเวลาที่เปลี่ยนแปลง (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2543, หน้า 77)

หลักสูตรไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม หากจะให้สมบูรณ์ดีแล้วนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล หลักสูตร (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2543, หน้า 78)

คุณสมบัติของหลักสูตรที่ดี

คุณสมบัติของหลักสูตรที่ดี จะเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายมากขึ้นและเป็นผลที่ดีเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้อบรมเอง ดังที่ นิคม ชมภูหลง (2544, หน้า 53) ได้กล่าวว่า การพิจารณาว่าหลักสูตรใดเป็นหลักสูตรที่ดี อาจแตกต่างกันไปตามความเชื่อทางปรัชญาการศึกษา แต่โดยภาพรวมแล้วคือตัวชี้วัดของหลักสูตรที่ดี ส่วน สมุณทา พรหมบุญ (2543, หน้า 6) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีควรมีพื้นฐานวิชาการที่กว้างและวิชาชีพที่ลึก เน้นคุณภาพของบัณฑิตที่สามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์กับการดำเนินการ และการปฏิบัติ

ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ Neagley and Evans (1967, pp. 15-16) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของหลักสูตรที่ดี ไว้ดังต่อไปนี้ (1) หลักสูตรที่ดีจะต้องมีการวางแผนจัดทำและประเมินผลอย่างเป็นระบบและตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้ (2) หลักสูตรที่ดีจะต้องสะท้อนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาออกมาเด่นชัด และช่วยให้การศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (3) หลักสูตรที่ดีจะต้องรักษาคุณภาพของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ไว้โดยตลอด (4) หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ได้ประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน (5) หลักสูตรที่ดีจะต้องมีความคล่องตัวพอสมควร ยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ และสภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (6) หลักสูตรที่ดีจะต้องใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การเรียนรู้และจากทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้มากที่สุด (7) หลักสูตรที่ดีควรจะเป็นแนวกว้างและให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ความถนัด และความสามารถเป็นรายบุคคล อีกทั้งมุ่งที่จะปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (8) หลักสูตรควรคำนึงถึงเนื้อหา และการพัฒนาบุคลิกภาพ ตลอดจนรากฐานทางปรัชญาการศึกษา รากฐานทางจิตวิทยา รากฐานทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง (9) หลักสูตรในระดับต่าง ๆ ควรจะมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ไม่ขาดตอน และ (10) หลักสูตรที่ดีจะต้องสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน โดยมุ่งที่จะปลูกฝังกิจนิสัยในการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

ดังนั้น หลักสูตรที่ดี ควรมุ่งเตรียมความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความสามารถ รู้คุณค่าความคิดทางวิชาการ และส่งเสริมให้ผู้อบรมเห็นคุณค่าของภูมิปัญญา เอกลักษณ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในการที่จะพัฒนาความเป็นสากลให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ในเชิงวิชาการ และมีความรู้เฉพาะด้าน เพื่อจะส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะชีวิต สังคม คุณธรรม จริยธรรม และดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

การประเมินหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2546) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกิจกรรมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีความสำคัญมาก ช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมของการพัฒนาหลักสูตร โดยการประเมินหลักสูตรจะมีกระบวนการพิจารณา เปรียบเทียบ และตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหลักสูตรว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดีขึ้น การพัฒนาหลักสูตรจะขาดการประเมินหลักสูตรไม่ได้เลย

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีนักวิชาการและผู้รู้ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้แตกต่างกัน เช่น การประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์หลักสูตร เพื่อทราบว่า ผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีความสำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร มีความจำเป็นจะขาดเสียมิได้ เพราะการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบคุณค่าและคุณภาพของหลักสูตร ว่ามีส่วนดีส่วนด้อยอย่างไร บอกให้ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทราบว่า หลักสูตรที่สร้างนั้น มีความเหมาะสม เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งหลักสูตรได้มีการนำไปใช้เรียบร้อยแล้ว การประเมินหลักสูตรจะมีทั้งการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลรวมในขั้นสุดท้ายหลังจากการพัฒนาหลักสูตรได้เสร็จสิ้นกระบวนการ (นิรมล ศตวุฒิ, 2543, หน้า 7; บรรพต สุวรรณประเสริฐ, 2544, หน้า 54-57; วิจิตร อาวะกุล, 2540, หน้า 241) บางท่านยังกล่าวว่าเป็นกระบวนการในการหาข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการใช้หลักสูตรหรือกระทำก่อนการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาใช้ในการหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม (ชูศรี สุวรรณโชติ, 2544, หน้า 213-214)

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 249) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพหรือไม่ เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

พิสนุ ฟองศรี (2551, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุง และตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารเป็นไปตามทิศทางหรือไม่

Cronbach (1970, p. 221) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่อง โปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

Shinkfield and Stufflebeam (1995, pp. 30-31) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่า คือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ หาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

Fitzpatrick, Sanders, and Worthen (2004, p. 5) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับมาตรฐาน และคุณภาพ การรวบรวมข้อมูล และนำมาตรฐานไปใช้เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพ การใช้ประโยชน์ ประสิทธิภาพของหลักสูตรที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

Loriz and Foster (อ้างถึงใน Uys & Gwele, 2005, p. 110) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่า คือ ระบบประเมินทั่วไปที่ทดสอบองค์ประกอบของหลักสูตร สรุปผลการประเมินด้วยผลลัพธ์เช่นเดียวกับการปรับปรุงหรือการรับรอง การค้นพบจากการประเมินหลักสูตรเป็นการพัฒนา ชำรงรักษา และหรือทบทวนโปรแกรมของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องเพื่อหาคำตอบของหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรที่ต่อเนื่องกันในการรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการใช้หลักสูตรเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์หลักสูตรว่า ผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการประเมินหลักสูตรจะมีทั้งการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลรวมในขั้นสุดท้ายหลังจากการพัฒนาหลักสูตรได้เสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ซึ่ง ฌ็อง-ฌัก กูว์นิง (2542, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายด้วยกัน 3 ประการด้วยกัน คือ (1) เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของโครงการ หรือเพื่อตัดสินใจก่อนการใช้โครงการ (2) เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจแก้ไข และปรับปรุงส่วนประกอบของโครงการขณะดำเนินการ และ (3) เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการขยายโครงการให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องหรือการล้มเลิกโครงการ

ทิสนา แคมมณี (2540, หน้า 134) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตามจะมีจุดมุ่งหมายการประเมิน 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่
2. เพื่อตัดสินใจว่า การวางเค้าโครงและรูปแบบของระบบหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่
3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิต คือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลเมื่อสิ้นสุดดำเนินการเพื่อตัดสินใจคุณค่าการปฏิบัติงาน โดยสรุปรวมว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียน และสังคมมากเพียงใด (พัฒนา สุขประเสริฐ, 2541, หน้า 61)

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาตัดสินคุณค่า หรือคุณภาพของหลักสูตร เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของหลักสูตร เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการอบรมตลอดจนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ว่ามีผลการดำเนินตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั้งปริมาณและคุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่

รูปแบบการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินเป็นกรอบความคิด คำโครง หรือ โครงร่างในการประเมิน เปรียบเสมือนทฤษฎีหรือแบบแผนที่เป็นระบบ แสดงให้เห็นภาพรวมทั้งหมดเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่ง เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2542) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินหลักสูตร หรือประเมินโครงการต่าง ๆ นั้น โดยมากจะอาศัยรูปแบบ (model) ต่าง ๆ เพื่อการประเมิน เช่น รูปแบบเป้าหมายเป็นฐาน (goal-based model) ตามแนวคิดของ Tyler (1949) รูปแบบตอบสนอง (responsive model) ตามแนวคิดของ Scriven (1966) และของ Stake (1975) รูปแบบผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship model) ตามแนวคิดของ Eisner (1994) รูปแบบการตัดสินใจ (decision-making model) ตามแนวคิดของ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) ที่เรียกว่า CIPP Model แนวคิดของ Alkin (1969) ที่เรียกว่า ตัวแบบ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้จะมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย

รูปแบบการประเมินหลักสูตรได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงในการประเมินที่เหมือนกันและแตกต่างกัน หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้น ได้ยกตัวอย่างรูปแบบการประเมินที่นำมาพิจารณาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ได้ 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มของ Tyler ซึ่งประกอบด้วย Metfessel and Michael (1967), Provus (1969) และ Tyler (1949) กลุ่มนี้เน้นกลวิธีในการประเมินที่เรียกว่า การวางแผนเพื่อตัดสินใจ การประเมินจะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540, หน้า 17) เป็นรูปแบบการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นหลัก เพื่อที่จะรู้ว่าการจัดการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากการวัดก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนนำมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะเห็นว่าการประเมินของ Tyler (1949) นั้น เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง สิ่งที่เป็นจริง (what is) กับสิ่งที่ควรเป็น (what should be) และการใช้ข้อมูลความสอดคล้องเป็นหลักในการตัดสินใจ และสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร (รัตนะ บัวสนธ์, 2540, หน้า 101)

2. กลุ่มของ Scriven ซึ่งประกอบด้วย Scriven (1966) และ Stake (1975) กลุ่มนี้ เน้นกลวิธีในการประเมินที่ต้องการให้ผลการประเมินมีประโยชน์ต่อผู้ต้องการใช้ผลการประเมินมากที่สุด โดยศึกษาถึงผลข้างเคียงและผลกระทบอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ระบุไว้

ในหลักสูตร (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540, หน้า 18) การประเมินหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้น จะยกตัวอย่างรูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Stake (1975) ที่เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการประเมินอย่างมีแบบแผน มีจุดประสงค์ของการประเมินที่มีความชัดเจนว่าจะประเมินอะไร จะใช้ข้อมูลมาทำอะไร โดยมีการประเมินสิ่งที่มาก่อนหรือปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการ และประเมินผลที่เกิดขึ้นหรือผลผลิต โดยใช้ฐานที่สำคัญ 2 ด้าน คือ การอธิบาย (description) และการตัดสินใจ (judgment) โดยใช้การเปรียบเทียบทั้งกับเกณฑ์มาตรฐานและโปรแกรมอื่น ๆ ซึ่ง Stake (1975) กล่าวถึงส่วนที่ต้องประเมินไว้ 3 ส่วน คือ (1) สิ่งทีมาก่อนหรือปัจจัยเบื้องต้น (antecedent) เป็นการประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อนการเรียนการสอน หรือประเมินปัจจัยเบื้องต้นซึ่งอาจจะมีผลสัมพันธ์กับผลผลิต (2) กระบวนการ (transaction) เป็นการประเมินการปฏิบัติหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งต้องอาศัยขบวนการของการศึกษา เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ การอภิปราย การรายงาน การวิจารณ์ เป็นต้น และ (3) ผลผลิต (outcome) เป็นการประเมินผลอันเกิดจากกระบวนการ เช่น ประเมินความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะคุณ วัตถุประสงค์ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ผลกระทบต่อการเรียนการสอน เป็นต้น

ทั้งนี้ผู้ประเมินจะต้องบันทึกทั้ง 3 ส่วนนี้ แล้วแยกออกเป็น 4 ประการ ได้แก่ (1) สิ่งทีคาดหวัง (2) สิ่งทีเกิดขึ้นจริง (3) มาตรฐาน และ (4) การตัดสินใจคุณค่า ซึ่งกระบวนการประเมินจะต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการอธิบายก่อน คือพิจารณาความสอดคล้องระหว่างความต้องการกับความจริง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต เมื่อได้ผลออกมาจึงมาเปรียบเทียบกับผลทีเกิดขึ้นจริงแล้วจึงพิจารณาตัดสินใจ (Stake, 1975, p. 25)

3. กลุ่มของ Kirkpatrick หรือ Kirkpatrick's Model of evaluation รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Kirkpatrick (อ้างถึงใน ตำราญ มิแจ้ง, 2540, หน้า 15-20; Goad, 1982, p. 161) เป็นรูปแบบหนึ่งทีนิยมใช้กันสำหรับโครงการฝึกอบรม ซึ่ง Kirkpatrick ได้กล่าวถึงรายละเอียดในการประเมินแต่ละขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

3.1 การประเมินปฏิกิริยา (reaction) การประเมินปฏิกิริยามีวัตถุประสงค์ที่จะให้รู้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้สึกอย่างไรต่อการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการ เช่น หลักสูตร เนื้อหาสาระตรงกับความต้องการหรือไม่ ความคิดเห็นต่อเอกสาร สถานที่

โสตทัศนอุปกรณ์ ระยะเวลาของการฝึกอบรมมีความเหมาะสมเพียงไร วิทยากรมีความเหมาะสมเพียงไร ได้รับความรู้และทักษะในระดับใด และมีความคาดหวังอย่างไรต่อ การนำความรู้ และทักษะที่ได้รับ ไปใช้งาน เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม ควรมีคำถามปลายเปิดไว้ตอนท้ายเพื่อให้ผู้ตอบ ได้แสดงความคิดเห็น

3.2 การประเมินการเรียนรู้ (learning) การประเมินการเรียนรู้ของผู้รับการอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้และทักษะอะไรบ้าง มีทัศนคติอะไรบ้างที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบ พื้นฐานอันสำคัญ ที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น การเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เป็นต้น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล อาจเป็นแบบทดสอบ (test) แบบสอบถามภาคปฏิบัติ (performance test) การสังเกตพฤติกรรม (observation)

3.3 การประเมินพฤติกรรม (behavior) การประเมินพฤติกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ เช่น การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อน และหลังการฝึกอบรม เป็นต้น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล อาจเป็นการสังเกตการณ์สัมภาษณ์ แบบวัดพฤติกรรมก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบบันทึกพฤติกรรมของผู้บังคับบัญชา

3.4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์การ (results) การประเมินผลลัพธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ก่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน การลดลงของปัจจัยเสี่ยง ความจงรักภักดี ความภูมิใจที่มีต่อหน่วยงาน เป็นต้น

4. กลุ่มของ Stufflebeam ซึ่งประกอบด้วย การประเมินหลักสูตรของ Alkin (1969) และ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) กลุ่มนี้เน้นกลวิธีในการประเมิน ที่เรียกว่า วิธีการตัดสินใจเพื่อจัดการ โดยมองการประเมินเป็นการรวบรวมสารสนเทศ

วิเคราะห์ และรายงานผลการประเมินในรูปสารสนเทศที่ไม่มีการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน เพื่อประโยชน์แก่ผู้ต้องการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและถือว่าการตัดสินคุณค่าเป็นเรื่องของผู้ให้ข้อมูลไม่ใช่หน้าที่ของนักประเมิน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540, หน้า 18)

จากรูปแบบการประเมินทั้ง 4 รูปแบบ ผู้ศึกษาได้เลือกรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP model) ของ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) ซึ่งอยู่ในรูปแบบที่ 4 มาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรในรูปแบบประเมินซิปป์ (CIPP model)

การประเมินหลักสูตรในรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP model) ของ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) เป็นที่ได้รับความนิยม ซึ่งมีชื่อเต็มว่า “Context-Input-Process-Product Model” หรือมีชื่อเรียกอีกชื่อว่า “The Phi Delta Kappa Committee Model” เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะ และเป็นรูปแบบที่ได้รับความสนใจจากนักประเมินในปัจจุบันเป็นอย่างมาก (วาสนา ประवालพุดกษ, 2544, หน้า 132) รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP model) เป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษาโดยได้กำหนดรูปแบบการประเมินการตัดสินใจเป็น 4 ด้านซึ่ง Stufflebeam ได้ให้รายละเอียดของการประเมินในแต่ละด้าน สรุปดังนี้ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2542, หน้า 42; พัฒนา สุขประเสริฐ, 2541, หน้า 58-59; รัตนะ บัวสนธ์, 2540, หน้า 110-115; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2540, หน้า 18)

1. การประเมินบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร เช่น นโยบายการศึกษา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการขององค์กร จุดมุ่งหมาย เป็นการประเมินในขั้นการวางแผน (planning) จุดมุ่งหมายของการประเมินคือ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการ

และปัญหาต่าง ๆ จะกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างไรจึงจะสนองตอบความต้องการ และสามารถแก้ปัญหาที่มีอยู่ได้ (চারু বাক্সি এবং বিশিষ্ঠ রোজন পণ্ডিত, 2542, หน้า 339-340) เป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นมหภาค (macro analytic) ซึ่งจะทำให้ทราบว่า สภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้น มีผลต่อสภาพปัจจุบันอย่างไร และ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไรจึงจะสนองตอบความต้องการและ แก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้ การประเมินผลในขั้นนี้อาจใช้เทคนิคหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ระบบ (system analysis) การตรวจสอบทบทวน (review technique) การสำรวจความคิดเห็น (opinionative technique) และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินบริบท นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจ ในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (homeostatic change) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเทคนิคหรือการกระทำบางอย่าง แต่ยังรักษาสภาพเดิมของจุดหมาย และอื่น ๆ ไว้ หรือมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (incremental change) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่คือ เปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง เพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ ที่คิดไว้ หรือมุ่งเปลี่ยนแปลงโดยนำเอานวัตกรรมหรือสร้างสิ่งใหม่เข้ามาทดแทนสิ่งที่มี อยู่เดิม ซึ่ง ปทีป เมธาคณวุฒิ (2544, หน้า 45-46) กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นความจำเป็น ทางสังคมและการศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งความต้องการ และความจำเป็นที่ต้องใช้หลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่น่าสนใจ ใช้ ในการดำเนินการหลักสูตร เพื่อทราบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากร ต่าง ๆ ในอันที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีประโยชน์ในการตัดสินใจว่าระบบ โครงสร้างต่าง ๆ ของหลักสูตรรวมทั้งวิธีการและระบบการบริหารงานของหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรใช้วิธีการใดที่เหมาะสมกว่าเป็นการประเมินในขั้นการจัดทำ โครงการหรือโครงสร้าง (programming or structure) ซึ่งในจุดมุ่งหมายของการประเมิน คือ การพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมาย วิธีการที่ใช้ในการประเมิน มีหลายวิธี คือ ตรวจสอบดูว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความพร้อมเพียงพอหรือไม่ ยุทธศาสตร์ หรือวิธีการที่จะปฏิบัติการให้บรรลุผลควรเป็นอย่างไร และการนำเอายุทธศาสตร์ไปใช้ ควรเป็นอย่างไร ผลของการประเมินตัวป้อนก็คือ วิธีการหลาย ๆ แบบที่มองในแง่ของต้นทุน

และผลกำไรที่จะได้รับ ซึ่ง วาสนา ประวาลพฤกษ์ (2544, หน้า 132-133) กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และระบบบริหารจัดการ เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือกที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ และเป็นทางเลือกที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด ข้อที่พึงสังเกตคือ การประเมินบริบทมีลักษณะเป็นมหภาค ส่วนการประเมินผลตัวป้อนกลับมีลักษณะเป็นจุลภาค (micro analytic) ในการประเมินผลประเภทนี้ ผู้ประเมินจะต้องตั้งคำถามหลายข้อ เช่น จุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้หรือไม่ มีโอกาสบรรลุหรือไม่ วิธีการที่ใช้อยู่จะช่วยให้การปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่ ควรเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในแง่ของผลได้ผลเสีย วิธีการที่จะนำมาใช้ให้ได้ผลอย่างไร มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้หรือไม่

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นต้องประเมินจากหลายส่วน คือ ความพร้อมในตัวผู้สอน อาคารเรียน สื่อวัสดุ อุปกรณ์ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ว่ามีเพียงพอหรือไม่ การบริหารหลักสูตร รวมทั้งการนำมาใช้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และประโยชน์ในการตัดสินใจว่าระบบโครงสร้างต่าง ๆ ของหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่ หรือมีวิธีการใดเหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้พร้อมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินในด้านการปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งการประเมินกระบวนการจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในการปฏิบัติตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ การประเมินในขั้นปฏิบัติการดังกล่าวจะเริ่มขึ้นหลังจากที่นำเอาหลักสูตร หรือโครงการที่จัดทำขึ้นไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้เพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับ (feedback) มาให้ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าแจกแจงให้ละเอียดลงไปอาจจำแนกจุดมุ่งหมายออกได้ 3 ประการ คือ ประการแรก เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องหรือทำนายข้อบกพร่องของโครงการหรือการปฏิบัติ ประการที่สอง คือ การให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน และประการสุดท้ายคือเพื่อประโยชน์ในการเก็บหลักฐานในการปฏิบัติงาน

การประเมินทำได้หลายวิธี วิธีแรก คือ การตรวจสอบอย่างต่อเนื่องว่าอะไรคือสาเหตุของข้อบกพร่อง เช่น ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ผู้สอน ตรวจสอบระบบการสื่อสาร การสนับสนุนจากส่วนกลาง เครื่องมือเครื่องใช้ เป็นต้น วิธีที่สอง คือ การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าควรทำอะไรที่ไหน อย่างไร และวิธีที่สาม คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องทำและได้ทำไปแล้วว่ามีช่องว่างหรือไม่ อย่างไร เช่น ถ้ากำหนดว่าจะมีการสอนในเนื้อหาวิชา ก็ตรวจสอบว่าได้มีการนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ หลักฐานการตรวจสอบจะชี้ให้เห็นข้อบกพร่องเกิดจากอะไร

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ ประเมินได้จากการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาภายในและภายนอกห้องเรียนว่าตรงกับแผนที่วางไว้หรือไม่ ได้แก่ การประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล รวมถึงการบริหารหลักสูตร เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจดำเนินการปฏิบัติ

4. การประเมินผลผลิต (product evaluation) มีจุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นไปตามที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้ การประเมินผลผลิตนี้จะให้ข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าจะเก็บรักษาไว้ เลิกใช้ หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ (recycling decisions) นั่นคือ เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและติดตามผลที่เกิดขึ้น เมื่อการใช้หลักสูตรจบสิ้นลง และผลที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตรด้วย ทั้งนี้เพื่อตัดสินใจว่าจะยุติ ดำเนินการต่อ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบางจุด เพื่อให้ได้วิธีปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ ก็เพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับว่าเป็นเช่นไร บรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ การประเมินผลไม่จำเป็นต้องทำเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหรือโครงการ จะดำเนินการเมื่อใดก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม สิ่งสำคัญที่การประเมินประเภทนี้จะต้องมี คือ เกณฑ์มาตรฐานที่จะต้องกำหนดขึ้นหรือจะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้ก่อนแล้ว

สรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต คือ การประเมินผลที่เกิดผลกับนักเรียนเป็นไปตามที่คาดหวังตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด โดยการใช้หลักสูตรในวิธีการ และแนวทางดำเนินการสอนตามที่ได้ตัดสินใจ เพื่อตรวจหาข้อบกพร่องในการวางแผนการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ควรมีการปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เมื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแล้วต้องทำการประเมินเช่นเดิมอีก เพื่อให้หลักสูตรบรรลุผลตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

นอกจากนี้ Stufflebeam (อ้างถึงใน Shinkfield & Stufflebeam, 1995) ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (planning decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (structuring decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (implementation decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (recycling decisions) เช่น การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (output) ที่เกิดขึ้น เพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

อมรรัตน์ แกมทอง (2553) กล่าวว่า การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผล การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการฝึกอบรมที่จะช่วยให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนั้น ๆ และสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการประเมินผล ก็คือการสร้างและใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้หากเครื่องมือที่นำมาใช้ไม่มีคุณภาพดีพอ จะทำให้ข้อมูลที่ได้อาจมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นผู้ที่ทำการประเมินจึงจำเป็นต้องมีความรู้ และระมัดระวังในการสร้างและใช้เครื่องมือให้ถูกต้อง ซึ่งเครื่องมือที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง (validity) คือ สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้
2. มีความเชื่อถือ (reliability) คือ สามารถวัดได้คงที่แน่นอนไม่ว่าจะวัดกี่ครั้ง โดยใครก็ตามผลที่ได้จะตรงกัน

3. มีอำนาจจำแนก (discrimination power) คือสามารถแยก หรือแบ่งกลุ่มผู้ตอบ ออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง เช่น จำแนกคนที่มีความรู้ ออกจากคนที่ไม่มีความรู้

4. ความเป็นปรนัย (objectivity) คือ ลักษณะคำถามไม่คลุมเครือ มีการให้คะแนน คงที่ และการแปลคะแนนคงที่ ไม่ว่าผู้ใดแปลผลก็จะได้เหมือนกัน

5. มีประสิทธิภาพ (efficiency) คือ วัดได้เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และใช้ได้ง่าย โดยสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

6. มีความยากง่ายเหมาะสม และใช้เวลาในการทำพอเหมาะ (โดยเฉพาะกรณีของ แบบทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่นิยมใช้กัน โดยทั่วไป มี 4 ประเภท ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม (questionnaire) การสัมภาษณ์ (interview) การสังเกต (observation) และการใช้แบบทดสอบ (testing) (จุฑามณี ตระกูลมุกดา, 2544, หน้า 189)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประวัติวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา (2554) ได้อธิบายถึงประวัติวิทยาลัยฯ ไว้ ดังนี้
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2477 อยู่ในบริเวณกองพันทหารช่าง ตำบลหัวแหลม อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกระทรวงกลาโหม ให้ชื่อว่า “โรงเรียนประถมวิสามัญหัตถ์แผนกช่าง” รับนักเรียนที่สำเร็จจากชั้นประถมปีที่ 4 สอนตามหลักสูตรวิสามัญหัตถ์แผนกช่าง ในปี พ.ศ. 2482 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนการช่างสตรีพระนครศรีอยุธยา” โดยเปิดสอนหลักสูตรใหม่ และขึ้นอยู่กับกรมอาชีวศึกษา ต่อมาในปีการศึกษา 2483 โรงเรียนได้ย้ายสถานที่ตั้ง มาอยู่ที่ถนนป่าไทน ตำบลหอรตันไชย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่ตั้งอยู่ในปัจจุบัน) และในปี พ.ศ. 2483-2491 เปิดสอนตามหลักสูตรการช่างขั้นต้น ปี พ.ศ. 2493 ต่อมาในปี

พ.ศ. 2516 โรงเรียนการช่างสตรีพระนครศรีอยุธยาได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยได้รับการเปิดสอนหลายแผนกวิชา และเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2519 กรมอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งให้รวมโรงเรียนการช่างสตรีพระนครศรีอยุธยา และโรงเรียนช่างต่อเรือพระนครศรีอยุธยา ยกฐานะเป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา วิทยาเขต 1 วิทยาเขต 2 และวิทยาเขต 3 ตามลำดับ ต่อมาในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งแยกวิทยาเขต 1 เป็นวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา วิทยาเขต 2 เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา (คงเดิม) วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2523 แยกวิทยาเขต 3 เป็นวิทยาลัยการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา ปัจจุบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา อยู่ในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบบการศึกษา มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สถาบันการอาชีวศึกษา คือ สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ที่รวมกลุ่มกันในเขตพื้นที่บริการอาชีวศึกษา โดยมีสถานศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับปริญญา หรือเทียบเท่าเป็นนิติบุคคลและสถานศึกษาที่สอนต่ำกว่าปริญญา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2553) ได้อธิบายถึง ภารกิจ/นโยบาย ของสำนักงานฯ ไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการในการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2551 ได้สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างความนิยมในการเรียนวิชาชีพให้กับสังคม มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มปริมาณผู้เรียน ในขณะที่เดียวกันได้ใช้กิจกรรมการบริการสังคมในโครงการ และวาระพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้สังคมได้รับรู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษา และเป็น การสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการฝึกงานวิชาชีพและปลูกฝังสำนึกการบริการ สังคม นอกจากนี้ ได้เน้นเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบ และมีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกันมากขึ้น ผลการดำเนินการดังกล่าวในปี

พ.ศ. 2551 ช่วยทำให้การอาชีวศึกษาเป็นที่รู้จักกับสังคมมากขึ้น และกลุ่มเป้าหมายต่างต้องการเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษา ดังนั้นในปี พ.ศ. 2552 นี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงต้องการที่จะพัฒนาด้านคุณภาพให้เพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับปริมาณผู้เรียน และขยายบทบาทการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้มีงานทำแล้ว ผู้ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ และผู้ที่กำลังหางานทำให้มากขึ้น และให้ความสำคัญกับการค้นหาพัฒนาเผยแพร่ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อสร้าง และพัฒนาอาชีพให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จึงได้กำหนด แผนปฏิบัติการในสิบปีประมาณ 2552 ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักที่มุ่งมั่นผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

พันธกิจ จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ อย่างทั่วถึงและเสมอภาค ตลอดจนวิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาอาชีพในการผลักดันให้วิสัยทัศน์และพันธกิจบรรลุตามเป้าหมายนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษา
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2545) ได้อธิบายถึง หลักสูตร-ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท้องเที่ยวสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว มีรายละเอียด ดังนี้

จุดประสงค์

1. เข้าใจหลักการและประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานอาชีพในสาขางานที่เลือก
3. เข้าใจหลักการ วิธีการ และขั้นตอนในสาขางานที่เลือก
4. รู้บทบาท หน้าที่ และสามารถปฏิบัติงานในสาขางานที่เลือก
5. มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารในสาขางานที่เลือก
6. มีบุคลิกภาพที่ดี มีทักษะในการพูด การเขียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
7. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
8. ปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับความรู้ และความสามารถของตน
9. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

มาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานของวิชาชีพมีการกำหนดเพื่อการวัด หรือประมาณค่า ผู้ปฏิบัติกรวิชาชีพ ตามมาตรฐานด้านความรู้ ทักษะ และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานด้านความรู้ มาตรฐานด้านประสบการณ์และทักษะวิชาชีพ จะต้องถูกกำหนดขึ้นโดยองค์การ หรือสมาคมวิชาชีพของแต่ละวิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. มาตรฐานวิชาชีพทั่วไป
 - 1.1 สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
 - 1.2 พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนา สิทธิหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ
 - 1.3 พัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพ และแก้ไขปัญหา โดยใช้หลักการกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
 - 1.4 พัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพของตน โดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษา และพลศึกษา
 - 1.5 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ

1.6 วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจ โดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร

1.7 จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน

1.8 ประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานงานอาชีพด้านธุรกิจ ในการปฏิบัติงาน และในชีวิตประจำวัน

2. มาตรฐานวิชาชีพเฉพาะ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยว และการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีมาตรฐานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งแบ่งได้ 2 สาขา ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

มาตรฐานวิชาชีพเฉพาะ

มาตรฐานวิชาชีพสาขาการโรงแรม	มาตรฐานวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยว
1. เข้าใจหลักการและกระบวนการทำงานในงานส่วนหน้าโรงแรม งานแม่บ้าน งานครัว งานบริการอาหารและเครื่องดื่ม	1. มีความเข้าใจหลักการและกระบวนการของการเป็นผู้ให้บริการ
2. มีทักษะในการให้บริการงานส่วนหน้า การใช้ภาษาในการสื่อสาร การทำห้องพัก และบริเวณทั่วไป งานผ้าและดอกไม้ของโรงแรม ใช้อุปกรณ์และปฏิบัติงานครัวโรงแรม เตรียมและให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม	2. มีความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว
3. มีบุคลิกภาพที่ดี มีทักษะในการพูด การเขียน และการทำงานร่วมกับคนอื่น	3. มีความเข้าใจและมีทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรฐานวิชาชีพสาขาการโรงแรม	มาตรฐานวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยว
4. สามารถติดตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนำมาพัฒนางานโรงแรมให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย	4. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารสำหรับงานบริการ
	5. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
	6. จัดทำรายการนำเที่ยวได้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของตลาด
	7. จัดเตรียมอุปกรณ์และใช้ทักษะการบริการในงานผู้ช่วยมัคคุเทศก์

ที่มา. จาก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว, โดย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2545, ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2555, http://www.vec.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=47&Itemid=55

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ใช้แบบจำลองชิปปี้ (CIPP model) เป็นรูปแบบการประเมินนั้น สามารถจำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับด้านบริบท (context evaluation)

ดลฤดี ลาภบำรุงวงศ์ (2545) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหาร-การลี้ตัวของกรมการลี้ตัวทหารบก พบว่า ด้านบริบท ผู้ผ่านการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทางด้านวัตถุประสงค์ กับนโยบายโดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก และในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกองทัพบก

ยวลักษณ์ เสี่ยงหวาน (2545) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ พบว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยชุมชน ในวิทยาลัยพลศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ด้านนโยบายและแผน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา และเนื้อหาวิชา
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสม

รสรินทร์ อรอมรัตน์ (2545) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรวิชาสื่อสารการกีฬา
พบว่า ด้านบริบท หลักสูตรที่เกี่ยวกับปรัชญา นโยบาย แนวคิดทางการศึกษา แผนการพัฒนา
สาขาวิชาของวิทยาลัยพลศึกษา จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา โครงสร้าง
ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอน
ในรายวิชาได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และหลักสูตรมีการประยุกต์นำไปใช้
ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออก
สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินด้านบริบท ได้แก่ จุดมุ่งหมายและ โครงสร้าง
หลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม กรมอาชีวศึกษา กระทรวง-
ศึกษาธิการ พบว่า ด้านบริบท การประเมินด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของ
หลักสูตรด้านความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก
ผลคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างสูงและสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้มาก โดยส่งเสริม
ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานเทคโนโลยีโทรคมนาคม มีความเข้าใจและสามารถ
นำไปใช้ปฏิบัติงานจริงได้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการส่งเสริม
ให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ทัศนีย์ ภิรมย์แก้ว (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการฝึกอบรมเยาวชนสัมพันธ์
กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ด้านบริบท เจ้าหน้าที่ตำรวจ วิทยากร คณะดำเนินงาน
และผู้เข้ารับการฝึก อบรมมีความเห็นด้วยมากที่สุดว่า เด็กและเยาวชนจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดี
ควรได้รับการเลี้ยงดูและการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ-บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน สามารถตอบสนองความต้องการผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน จากการประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ แสดงว่าวัตถุประสงค์มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสังคม รวมทั้งมีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุม

ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานสำหรับนักเรียนสายช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพ (ทวิภาคี): กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนด้านบริบท ซึ่งก็คือ การประเมินเป้าหมายจุดประสงค์ ความสำคัญที่เหมาะสมของวิชาเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากเนื้อหาวิชาในกลุ่มเทคนิคพื้นฐานมีความสำคัญกับผู้เรียน และผู้เรียนต้องนำความรู้และทักษะเบื้องต้นไปใช้ในสถานประกอบการจริง นอกจากนี้ในเรื่องของหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น

ดาวินี ภูสุทนต์ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านบริบท อยู่ในระดับมาก

ถนัด บวรชัย (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (Drug Abuse Resistance Education) D.A.R.E. ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP Model) พบว่า ด้านบริบท โดยพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร D.A.R.E. พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับปัญหาและความต้องการของสังคมในการแก้ปัญหายาเสพติดมีความสอดคล้องในระดับมาก

อนุชิต ชมภู (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจ่าอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินความสอดคล้องจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรกับสภาพแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความสอดคล้องมาก และการประเมิน โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การวัดและประเมินผลครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนจ่าอากาศและครูอาจารย์ผู้สอน โรงเรียนจ่าอากาศมีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

Dian (1993) ศึกษาเรื่อง *An Evaluation of a Secondary Science Program Using the Context Component of the CIPP Decision-Making Model* พบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ และหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากความแตกต่างด้านเพศ ระดับชั้น และรูปแบบการสอน โดยครูผู้สอนปรารถนาให้ขยายจุดมุ่งหมายของการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์สู่การพัฒนาทักษะในห้องปฏิบัติการ และการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่า จุดมุ่งหมายของวิชา วิทยาศาสตร์หลายข้อ เช่น การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเพื่ออาชีพนั้นไม่สามารถนำมาใช้ กับผู้เรียนในโรงเรียนขนาดกลางได้จริง

Harrison (1993) ศึกษาเรื่อง *An Evaluation Model for Middle School Counseling and Guidance* ผลการศึกษาด้านบริบท พบว่า มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจุดประสงค์ ของการให้บริการปรึกษาและแนะแนว ตลอดจนความเข้าใจ บทบาท หน้าที่ของผู้ให้บริการ (counselor) มีความแตกต่างกันระหว่างครู ผู้บริหาร ผู้ให้บริการปรึกษา และผู้นิเทศ ผู้ประสานงานการแนะแนว กล่าวคือ ผู้นิเทศและผู้ประสานงานส่วนใหญ่ให้การยอมรับ กับการประเมินนี้ ในขณะที่ครูเห็นด้วยและให้การยอมรับเพียงร้อยละ 52 นอกจากนี้ ผู้นิเทศ และผู้ประสานงานเห็นว่าคณะกรรมการบริหารด้านการแนะแนว มีความสำคัญ กับโครงการนี้มาก ในขณะที่ผู้บริหารของโรงเรียนเห็นว่า คณะกรรมการดังกล่าว มีความสำคัญ เพียงร้อยละ 20 จากการศึกษาี้ แสดงให้เห็นถึงความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนเจตคติ ต่องานให้บริการปรึกษาและแนะแนวของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายของ โรงเรียนต้องพิจารณาแก้ไข มิฉะนั้น การพัฒนาดังกล่าวย่อมเป็นไปได้ยาก

Chiang (1996) ศึกษาเรื่อง *Assessing the Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C: An Application of the CIPP Evaluation Model* การศึกษาค้นคว้านี้ให้ความสนใจในเรื่องของหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์การสอนเป็นรายบุคคล บริการ สนับสนุนประสิทธิภาพในการสอน ผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษา และการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการสำรวจรวบรวมข้อมูลจากคณะครูนักศึกษา ที่จบไปแล้ว รวมทั้งนายจ้างด้วย ผลการวิจัยพบว่า ในด้านบริบท นักศึกษาและผู้ที่ยังไม่จบ ไปแล้ว พอใจกับเวลาเรียนภาคปฏิบัติ คณะครูพอใจกับจำนวนหลักสูตรที่ได้ให้มา

The University of Akron (2006) ศึกษาเรื่อง *A Longitudinal Evaluation of the New Curricula for the D.A.R.E. Middle (7th grade) and High School (9th grade) Programs: Take Charge of Your Life* โดยสถาบันเพื่อสังคมและสุขภาพแห่งมหาวิทยาลัยอาร์ครอน ได้ประเมินหลักสูตร D.A.R.E. ใหม่ สำหรับผู้เรียนในระดับ เกรด 7 และผู้เรียนในระดับ เกรด 9 ประเมินจากผู้เรียนใน 6 มลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ Detroit, Houston, Los Angeles, New Orleans, Newark และ St. Louis ประกอบด้วย ผู้เรียนในระดับมัธยมปลาย (high school) 88 โรงเรียน มัธยมต้น (middle school) 137 โรงเรียน ที่ได้รับหลักสูตรกับ ไม่ได้รับหลักสูตร D.A.R.E. ใหม่ จำนวน 19,358 คน ผลการศึกษาผู้เรียนในระดับ เกรด 7 พบว่าตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิผลของหลักสูตรที่จัดการศึกษาแก่ผู้เรียนในด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับด้านปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation)

ยวลักษณ์ เส็งหวาน (2545) ศึกษาเรื่อง *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์* พบว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยชุมชน ในวิทยาลัยพลศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านบุคลากรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สื่อการเรียนการสอนตำรา และ อาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออก สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร- วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม กรมอาชีวศึกษา กระทรวง- ศึกษาธิการ พบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ มีความคิดเห็น โดยรวมในระดับมาก นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารทางวิชาการ ห้องสมุดและสภาพห้องเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ทัศนีย์ ภิรมย์แก้ว (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการฝึกอบรมเยาวชนสัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้น คือ การประเมิน เจ้าหน้าที่ตำรวจ วิทยากร และคณะดำเนินงาน ในเรื่องจำนวนบุคลากรเหมาะสมเพียงพอ หรือไม่ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นด้วยมากที่สุดว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ บุคลากร และคณะดำเนินงาน มีเพียงพอต่อการดำเนินงาน

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ- บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งคือ การประเมิน โครงสร้างของหลักสูตร เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า มีจำนวนหน่วยกิตโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ และคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งที่เกี่ยวข้องต่อการเรียน ตำราเรียน สถานที่เรียน ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

สาวินี ภูสุทนต์ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก

ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานสำหรับนักเรียนสายช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิภาคี): กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งคือการประเมินสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น อุปกรณ์การสอน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่ประเมินระดับมากคือ ความรู้ความชำนาญในเนื้อหาวิชาของอาจารย์ผู้สอนและความสนใจเอาใจใส่ในการเรียนภาคปฏิบัติ

ถนัด บวรชัย (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (Drug Abuse Resistance Education) D.A.R.E. ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยพิจารณาคุณลักษณะของตำราจ D.A.R.E. และอุปกรณ์การเรียนการสอนพบว่า คุณลักษณะของตำราจ D.A.R.E. โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อนุชิต ชมภู (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินความพร้อมของบุคลากร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ครูฝึกวิชาทหาร ครูฝ่ายปกครอง และนักเรียนจำอากาศ มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความพร้อมของอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

Dian (1993) ศึกษาเรื่อง *An Evaluation of a Secondary Science Program Using the Context Component of the CIPP Decision-Making Model* พบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ และหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากความแตกต่าง ด้านเพศ ระดับชั้น และรูปแบบการสอน โดยสรุป ผู้เรียนต้องการได้มีการทดลองในห้องปฏิบัติการ

มากขึ้น และได้เรียนรายวิชาที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งครูและผู้เรียนต้องการให้โรงเรียนจัดหลักสูตรย่อย เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้สำรวจหาความรู้ในขอบเขตวิชาวิทยาศาสตร์อื่น ๆ โดยใช้ช่วงเวลาอย่างน้อย 2 ภาคเรียน

Chiang (1996) ศึกษาเรื่อง *Assessing the Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C: An Application of the CIPP Evaluation Model* พบว่า นักศึกษาและครูมีความคิดเห็นในด้านบวกต่อเครื่องมือ CAI ที่ช่วยในด้านการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักศึกษาและครู มีการเรียนการสอนที่ดี ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเห็นภาพเข้าใจง่ายและผู้สอนมีสื่อการสอนที่ช่วยให้สอนได้ดีขึ้น ในขณะที่นักศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตำราเรียนในด้านลบ

The University of Akron (2006) ศึกษาเรื่อง *A Longitudinal Evaluation of the New Curricula for the D.A.R.E. Middle (7th grade) and High School (9th grade) Programs: Take Charge of Your Life* พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิผลของหลักสูตรที่จัดการศึกษาแก่ผู้เรียนในด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะของผู้เรียน และสื่อการเรียนการสอนนั้น มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับด้านกระบวนการ (process evaluation)

ชลฤดี ลาภบำรุงวงศ์ (2545) ศึกษาเรื่อง *การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการสัตวของกรมการสัตวทหารบก* พบว่า ด้านกระบวนการ คือ การพิจารณาปัญหาของการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ผ่านการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านเทคนิคการนำเสนอเนื้อหา การให้บริการของเจ้าหน้าที่จัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการดำเนินการศึกษา

ยุวลักษณ์ เสี่ยงหวาน (2545) ศึกษาเรื่อง *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์* พบว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยชุมชน ในวิทยาลัยพลศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออก สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารและจัดการหลักสูตร การวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ทัศนีย์ ภิรมย์แก้ว (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการฝึกอบรมเยาวชนสัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ด้านกระบวนการอบรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ วิทยากร คณะดำเนินงาน มีความเห็นด้วยมากที่สุดว่า การดำเนินงาน โครงการเป็นไปตามขั้นตอน กำหนดเวลา ส่วนผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเห็นด้วยมากที่สุดว่า ผู้บริหารระดับสูง แสดงออกถึงความตั้งใจในการจัดโครงการนี้ โดยเข้าร่วมเป็นประธานเพื่อให้กำลังใจ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ-บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยอาจารย์และบัณฑิตเห็นว่า มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ด้านการวัด และการประเมินผล อาจารย์และบัณฑิต มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ อาจารย์และบัณฑิตมีความเห็นว่าสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ด้านการบริหารหลักสูตรอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยอาจารย์มีความเห็นว่าไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ส่วนนักศึกษาและบัณฑิตมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมต่ำกว่าเกณฑ์

สาววินี ภูวสุทนต์ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก

ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานสำหรับนักเรียนสายช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทวิภาคี): กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานให้คำแนะนำและสาธิตการทำงานในการฝึกงานภาคปฏิบัติที่เหมาะสม

อนุชิต ชมภู (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินการจัดการหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ครูฝึกวิชาทหาร ครูฝ่ายปกครอง และนักเรียนจำอากาศ มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

Dian (1993) ศึกษาเรื่อง *An Evaluation of a Secondary Science Program Using the Context Component of the CIPP Decision-Making Model* พบว่า ด้านกระบวนการในการให้ความรู้ หลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนนั้น มีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากความแตกต่างด้านเพศ ระดับชั้น และรูปแบบการสอน โดยสรุปผู้เรียนต้องการได้รับประสบการณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งได้มีโอกาสเยี่ยมชมนิทรรศการและงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น

Chiang (1996) ศึกษาเรื่อง *Assessing the Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C: An Application of the CIPP Evaluation Model* พบว่า ด้านกระบวนการ (process evaluation) นายจ้างรู้สึกพอใจกับการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปรับตัว ความตรงต่อเวลา ความสามารถในการสื่อสาร การร่วมงานกับผู้อื่น ความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้ที่จบไปแล้ว แต่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจะมีข้อบกพร่องในเรื่องของความไม่คุ้นเคยกับวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการควบคุมด้วย

The University of Akron (2006) ศึกษาเรื่อง *A Longitudinal Evaluation of the New Curricula for the D.A.R.E. Middle (7th grade) and High School (9th grade) Programs: Take Charge of Your Life* พบว่า ผลการศึกษาในผู้เรียน เกรด 7 พบว่า ผลการศึกษาในผู้เรียน เกรด 7 ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะการตัดสินใจที่ดี สูงกว่าร้อยละ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียน

กลุ่มควบคุมที่นอกเหนือจากกระบวนการของหลักสูตร โดยตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรที่จัดการศึกษาแก่ผู้เรียน คือ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

งานวิจัยเกี่ยวกับด้านผลผลิต (product evaluation)

คลฤดี ลาภบำรุงวงศ์ (2545) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการสัตวของกรมการสัตวทหารบก พบว่า ด้านผลผลิต คือผู้ผ่านการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมต่อความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านเจตคติที่เกิดขึ้นในการอบรม มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนในเรื่องความรู้สึกลงในการปฏิบัติงานดีขึ้นมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความรู้ของผู้ผ่านการศึกษา อยู่ระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนด้านการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ผู้ผ่านการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยในเหล่าทหารการสัตวและเหล่าอื่น ๆ และการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ยุวลักษณ์ เสี่ยงวาน (2545) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ พบว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยชุมชน ในวิทยาลัยพลศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานและการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการศึกษาบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า การประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ด้านผลผลิต คือการประเมินด้านสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ทัศนีย์ ภิรมย์แก้ว (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการฝึกอบรมเยาวชนสัมพันธ์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ด้านผลผลิต คือการประเมินความสำคัญของการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ วิทยากร คณะดำเนินงาน และผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเห็นด้วยมากที่สุดว่า โครงการนี้ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ-บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP model) พบว่า ในหัวข้อผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สาววินี ภูวสุทนต์ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก

ฤกษ์ชัย เพ็ชรคง (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานสำหรับนักเรียนสายช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพ (ทวิภาคี): กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า ด้านผลผลิต คือการประเมินความรู้ที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวิชาในกลุ่มวิชาเทคนิคพื้นฐานค่อนข้างยาก ทำให้ผู้เรียนอาจรู้สึกว่าย่ำไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนเท่าที่ควร

ถนัด บวรชัย (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (Drug Abuse Resistance Education) D.A.R.E. ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) พบว่า ด้านผลผลิต นั้นคือ การประเมิน

พิจารณาคูณลักษณะของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร D.A.R.E. ตามความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

อนุชิต ชมภู (2549) ศึกษาเรื่อง *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจำอากาศ พุทธศักราช 2548* พบว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ครูฝึกวิชาทหาร ครูฝ่ายปกครอง และนักเรียนจำอากาศ มีความคิดเห็น โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

Dian (1993) ศึกษาเรื่อง *An Evaluation of a Secondary Science Program Using the Context Component of the CIPP Decision-Making Model* พบว่า (1) ผู้เรียนต้องการได้รับประสบการณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งได้มีโอกาสเยี่ยมชมนิทรรศการและงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ มีการทดลองในห้องปฏิบัติการมากขึ้น และได้เรียนรายวิชาที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น (2) ครูผู้สอนปรารถนาให้ขยายจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สู่การพัฒนาทักษะในห้องปฏิบัติการและการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (3) ทั้งครูและผู้เรียนต้องการให้โรงเรียนจัดหลักสูตรย่อย เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้สำรวจหาความรู้ในขอบเขตวิชาวิทยาศาสตร์อื่น ๆ โดยใช้ช่วงเวลาหนึ่งอย่างน้อย 2 ภาคเรียน และ (4) ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่า จุดมุ่งหมายของวิชาวิทยาศาสตร์ หลายข้อ เช่น การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเพื่ออาชีพนั้น ไม่สามารถนำมาใช้กับผู้เรียนในโรงเรียนขนาดกลางได้จริง

Chiang (1996) ศึกษาเรื่อง *Assessing the Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C: An Application of the CIPP Evaluation Model* พบว่า ในด้านผลผลิต คือ นักศึกษาและผู้ที่จบไปแล้วพอใจกับเวลาเรียนภาคปฏิบัติ คณะครูพอใจกับจำนวนหลักสูตรที่ได้ให้มาโดยภาพรวม หลักสูตรของโปรแกรมเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกล 5 ปี ของวิทยาลัยในไต้หวัน มีความเหมาะสม และจากการตอบในทุกระดับชั้นมีแนวโน้มตรงกันว่า การเตรียมหลักสูตรมีความเหมาะสม ทั้งทักษะและความรู้ด้านอาชีพ นักศึกษาที่จบไปแล้วและคณะครูมีความพอใจกับหลักสูตร

The University of Akron (2006) ศึกษาเรื่อง *A Longitudinal Evaluation of the New Curricula for the D.A.R.E. Middle (7th grade) and High School (9th grade) Programs: Take Charge of Your Life* พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับหลักสูตร D.A.R.E. ใหม่ มีพฤติกรรมทางสังคมที่ไม่เหมาะสม และใช้ยาเสพติดน้อยกว่ากลุ่มควบคุมร้อยละ 19 และผู้เรียนมากกว่าร้อยละ 5 สามารถเรียนรู้ว่าจะปฏิเสธแอลกอฮอล์ บุหรี่ และกัญชาได้อย่างไร และได้รับรายงานว่ามีผู้เรียน D.A.R.E. จำนวนน้อยที่ใช้สารระเหย จากการศึกษางานวิจัย พบว่า เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสามารถใช้ทำนายความสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดของผู้เรียนในอนาคตได้ ตัวแปรด้านผลผลิต มีผลต่อประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การนำความรู้ไปใช้ และพิจารณาถึงความเหมาะสมของตัวแปรแต่ละด้านว่ามีจุดดี จุดด้อยอย่างไร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศที่นำเสนอครั้งนี้ สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP model) เป็นกระบวนการในการหาข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นของหลักสูตร ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของด้านต่าง ๆ ได้อย่างดี จึงเป็นประโยชน์เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนสาขาท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP model) เพราะจะทำให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจเชิงระบบนับตั้งแต่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์ เอกสารต่าง ๆ สถานที่ และวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การบริหารหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้นเสนอทีมผู้บริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยศึกษาการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักเรียนสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม เข้าฝึกงาน รวมทั้งสิ้น 578 คน (สำรวจเมื่อปีการศึกษา 2553)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักเรียนที่เรียนสาขาการท่องเที่ยว-

และการโรงแรมชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเข้าฝึกงาน โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Yamane (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2545, หน้า 127) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 260 คน

2. สุ่มผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขาวิชา และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเข้าฝึกงาน ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเท่าจำนวนประชากร เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้มีจำนวนน้อย ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขาวิชา และผู้ประกอบการ

กลุ่มบุคลากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารหลักสูตร	3	3
อาจารย์ประจำสาขาวิชา	35	35
ผู้ประกอบการ	20	20
รวม	58	58

3. สุ่มนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม แบบช่วงชั้นโดยแบ่งตามชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 และผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (จับฉลากโดยไม่แทนที่) ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

กลุ่มบุคลากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้สำเร็จการศึกษา	123	47
นักเรียน		
นักเรียนชั้นปีที่ 2	155	60
นักเรียนชั้นปีที่ 3	242	95
รวม	520	202

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะในปัจจุบัน เพศ และอายุ
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม พุทธศักราช 2545 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแยกประเภทตามรูปแบบการประเมินซีพีพี (CIPP Model) ในด้านต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านบริบท (context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ได้แก่ การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
 - 2.3 ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การประเมินการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร
 - 2.4 ด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยแบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะของท่านในปัจจุบัน เพศ และ อายุ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบในมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ช่วงระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 84 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านบริบท จำนวน 13 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 33 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 21 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 17 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5 คะแนน	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	มีความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	มีความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ จำนวน 4 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 2

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขา การท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานะในปัจจุบัน เพศ และ อายุ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบในมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ช่วงระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 84 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านบริบท จำนวน 13 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 33 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 21 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 17 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5 คะแนน	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	มีความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	มีความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ จำนวน 4 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 3

ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้ประกอบการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และอายุ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัด-

พระนครศรีอยุธยา โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบในมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ช่วงระดับ ด้านผลผลิต ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้เรียน จำนวน 26 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5 คะแนน	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	มีความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	มีความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ด้านผลผลิต จำนวน 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การประเมิน หลักสูตร และแนวคิดการประเมินรูปแบบชิป เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนด คำนิยามศัพท์เฉพาะ
2. ร่างข้อคำถามจากแนวคิดการประเมินรูปแบบชิปปี ในแต่ละด้านให้ครอบคลุม ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนด
3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ดูภาคผนวก ข) ได้แก่ นักพัฒนาหลักสูตร นักวัดและประเมินหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ความเหมาะสมของภาษาและความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณ จากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามตัวแปร (index of Item Objective Congruence--IOC) นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2550, หน้า 150)

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือตัวแปรนิยามตัวแปร
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือตัวแปรนิยามตัวแปร
 -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือตัวแปรนิยามตัวแปร
 จากนั้นนำมาแทนค่าสูตรดัชนีหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 หรือนิยามตัวแปร ถ้าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม
 ตัวแปร มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ไม่ต้องทำการปรับปรุง ได้ค่า IOC
 อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (ดูภาคผนวก ก)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและปรับแก้ความเหมาะสม
 ของภาษา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try-out)
 กับกลุ่มคนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก
 รายข้อ โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับผลรวม (correlated item-total correlation)
 และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient)
 ตามวิธีของ Cronbach (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551, หน้า 143) ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป
 นำมาใช้เป็นแบบสอบถาม

6.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ชุดที่ 1 แบบสอบถามของผู้บริหารหลักสูตร
 และอาจารย์ประจำสาขา เท่ากับ 0.97 ชุดที่ 2 แบบสอบถามของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
 เท่ากับ 0.96 และชุดที่ 3 แบบสอบถามของผู้ประกอบการ เท่ากับ 0.92 (ดูภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ถึงผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูลและแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ
 ให้เข้าใจตรงกันและขอรับคืนด้วยตนเอง

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 260 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 260 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง โดยพิจารณาจากความสมบูรณ์และวิธีการในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำมาลงรหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา ข้อมูลของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา และข้อมูลของผู้ประกอบการ โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มีความเหมาะสมในระดับมาก
2.50-3.49	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.50-2.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.49	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อความและแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ได้แก่ สถานะในปัจจุบัน เพศ และอายุ ข้อมูลของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ สถานะในปัจจุบัน เพศ และอายุ และข้อมูลของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ และอายุ โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อความและแจกแจงความถี่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา (ดูตาราง 4) ข้อมูลของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา (ดูตาราง 5) และข้อมูลของผู้ประกอบการ (ดูตาราง 6)

ตาราง 4

จำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะของท่านในปัจจุบัน		
ผู้บริหารหลักสูตร	3	7.90
อาจารย์ประจำสาขา	35	92.10
รวม	38	100.00
เพศ		
ชาย	15	39.50
หญิง	23	60.50
รวม	38	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	6	15.80
30-40 ปี	19	50.00
มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป	13	34.20
รวม	38	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา สถานะส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำสาขา ร้อยละ 92.10 เป็นเพศหญิงมากที่สุดร้อยละ 60.50 และมีอายุ 30-40 ปี มากที่สุดร้อยละ 50.00

ตาราง 5

จำนวนและร้อยละข้อมูลของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานะของท่านในปัจจุบัน		
นักเรียน ปวช. ปี 2	60	29.70
นักเรียน ปวช. ปี 3	95	47.00
ผู้สำเร็จการศึกษา	47	23.30
รวม	202	100.00
เพศ		
ชาย	84	41.60
หญิง	118	58.40
รวม	202	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 18 ปี	60	29.70
18-20 ปี	128	63.40
มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	14	6.90
รวม	202	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มากที่สุดร้อยละ 47.00 และเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 58.40 และมีอายุมากกว่า 18-20 ปี มากที่สุดร้อยละ 63.40

ตาราง 6

จำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ประกอบการ

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	35.00
หญิง	13	65.00
รวม	20	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	3	15.00
30-40 ปี	7	35.00
มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป	10	50.00
รวม	20	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุดร้อยละ 65.00 และมีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป มากที่สุดร้อยละ 50.00

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในการประเมินหลักสูตรฯ มีรายละเอียดดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา (ดูตาราง 7-11) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน และผู้สำเร็จ การศึกษา (ดูตาราง 12-16) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ประกอบการ (ดูตาราง 17)

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา เป็นรายด้าน และโดยรวม

การประเมินหลักสูตรฯ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบริบท	3.62	0.30	มาก
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	3.67	0.29	มาก
3. ด้านกระบวนการ	3.57	0.19	มาก
4. ด้านผลผลิต	3.63	0.23	มาก
รวม	3.62	0.19	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิต ด้านบริบท และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.67, 3.63, 3.62$ และ 3.57 ตามลำดับ)

ตาราง 8

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านบริบท เป็นรายข้อและรายด้าน

ด้านบริบท	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
1 มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของผู้เรียน	3.78	0.62	มาก
2 มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของสังคม	3.74	0.68	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

	ด้านบริบท	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และ ความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	3.76	0.59	มาก
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ	3.66	0.71	มาก
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงาน เป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	3.66	0.82	มาก
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม ทางสังคมที่ดีงาม	3.69	0.66	มาก
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	3.63	0.67	มาก
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.71	0.61	มาก
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับ อาชีพ	3.55	0.92	มาก
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้	3.61	0.89	มาก
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	3.53	0.72	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านบริบท	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
12 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสายงานเพื่อประกอบอาชีพได้	3.70	0.64	มาก
13 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3.68	0.74	มาก
รวม	3.62	0.30	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านบริบทในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทั้ง 13 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.76$) และมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 3.74$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้ ($\bar{X} = 3.53$)

ตาราง 9

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นรายข้อและรายด้าน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงสร้างหลักสูตร			
1 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร			
มีความเหมาะสม	3.74	0.81	มาก
2 จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไป			
มีความเหมาะสม	3.63	0.88	มาก
3 จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ			
มีความเหมาะสม	3.71	0.66	มาก
4 จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน			
มีความเหมาะสม	3.66	0.67	มาก
5 จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชา			
มีความเหมาะสม	3.63	0.71	มาก
6 จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน			
มีความเหมาะสม	3.66	0.67	มาก
7 จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม	3.66	0.58	มาก
8 จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี			
มีความเหมาะสม	3.62	0.90	มาก
9 หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม	3.61	0.79	มาก
10 กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.74	0.95	มาก
เนื้อหาหลักสูตร			
11 เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	3.82	0.73	มาก
12 เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม	3.50	0.76	มาก
13 เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย	3.66	0.97	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
14	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของสังคม	3.61	0.49	มาก
15	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน	3.68	0.87	มาก
16	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.79	0.65	มาก
17	เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยง กับภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอาจารย์	3.58	0.86	มาก
18	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ	3.80	0.62	มาก
19	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ	3.68	0.74	มาก
20	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน	3.68	0.57	มาก
21	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.61	0.59	มาก
22	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน	3.68	0.93	มาก
23	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ	3.62	0.65	มาก
24	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ อยู่ในสภาพใช้งานได้	3.55	0.60	มาก
25	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.56	0.73	มาก
26	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ	3.53	0.86	มาก
27	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย	3.55	0.50	มาก
28	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด	3.66	0.53	มาก
29	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์	3.58	0.64	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
30	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม	3.51	0.98	มาก
31	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน	3.52	0.95	มาก
32	การจัดห้องเรียนเหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี	3.74	0.54	มาก
33	การจัดห้องเรียนเหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.55	0.49	มาก
	รวม	3.67	0.28	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทั้ง 33 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.82$) อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.80$) และเนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 10

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านกระบวนการ เป็นรายชื่อและรายด้าน

ด้านกระบวนการ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
กิจกรรมการเรียนการสอน			
1 การจัดการเรียนการสอนสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.67	0.33	มาก
2 ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร	3.66	0.49	มาก
3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา	3.53	0.51	มาก
4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม	3.58	0.50	มาก
5 การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีความเหมาะสม	3.63	0.49	มาก
6 การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย มีความเหมาะสม	3.50	0.56	มาก
7 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียน มีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรม และการท่องเที่ยว	3.65	0.45	มาก
การวัดและประเมินผล			
8 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	3.54	0.56	มาก
9 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.55	0.55	มาก
10 การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสม	3.63	0.59	มาก
11 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง	3.61	0.49	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
12	ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอน ของอาจารย์	3.53	0.51	มาก
13	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผล มาปรับปรุงการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร	3.53	0.51	มาก
14	การจัดตารางการเรียนการสอน มีความเหมาะสม	3.64	0.48	มาก
15	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม	3.55	0.50	มาก
16	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน	3.63	0.49	มาก
17	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีความเหมาะสม	3.57	0.51	มาก
18	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม	3.63	0.49	มาก
19	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม	3.56	0.51	มาก
20	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม	3.53	0.56	มาก
21	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความเหมาะสม	3.61	0.55	มาก
	รวม	3.57	0.19	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 21 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.67$) ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.66$) และกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.65$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 11

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ด้านผลผลิต เป็นรายข้อและรายด้าน

ด้านผลผลิต	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ประสิทธิผลของผู้เรียน			
1 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน			
ได้อย่างสม่ำเสมอ	3.53	0.51	มาก
2 ชื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	3.58	0.50	มาก
3 มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	3.61	0.49	มาก
4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.58	0.55	มาก
5 สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.58	0.50	มาก
6 มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	3.55	0.50	มาก
7 ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	3.63	0.54	มาก
8 สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	3.58	0.50	มาก
9 ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	3.66	0.53	มาก
10 มีความรอบคอบในการทำงาน	3.68	0.47	มาก
11 รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	3.63	0.59	มาก
12 ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	3.76	0.54	มาก
13 รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	3.52	0.64	มาก
14 คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	3.63	0.63	มาก
15 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	3.71	0.56	มาก
16 มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	3.61	0.55	มาก
17 มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	3.73	0.52	มาก
รวม	3.63	0.19	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลผลิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 17 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน ($\bar{X} = 3.76$) มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.73$) และแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รู้จักใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.52$)

ตาราง 12

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา เป็นรายด้านและ โดยรวม

	การประเมินหลักสูตรฯ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านบริบท	3.66	0.24	มาก
2	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	3.60	0.18	มาก
3	ด้านกระบวนการ	3.63	0.17	มาก
4	ด้านผลผลิต	3.62	0.26	มาก
	รวม	3.63	0.15	มาก

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมากที่สุดด้าน ($\bar{X} = 3.66, 3.63, 3.62$ และ 3.60 ตามลำดับ)

ตาราง 13

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านบริบท เป็นรายชื่อและรายด้าน

ด้านบริบท	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
1 มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของผู้เรียน	3.71	0.56	มาก
2 มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ของสังคม	3.66	0.59	มาก
3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และ ความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ	3.66	0.56	มาก
4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ	3.60	0.57	มาก
5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงาน เป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	3.61	0.50	มาก
6 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรม ทางสังคมที่ดีงาม	3.54	0.61	มาก
7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	3.51	0.50	มาก
8 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.52	0.56	มาก
9 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสม กับอาชีพ	3.56	0.52	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

	ด้านบริบท	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้	3.54	0.62	มาก
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	3.57	0.59	มาก
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้	3.59	0.66	มาก
13	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3.61	0.70	มาก
	รวม	3.66	0.24	มาก

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านบริบทในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทั้ง 13 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.71$) มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 3.66$) และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 14

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นรายชื่อและรายด้าน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น		\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงสร้างหลักสูตร				
1	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร มีความเหมาะสม	3.61	0.44	มาก
2	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไป มีความเหมาะสม	3.63	0.49	มาก
3	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ มีความเหมาะสม	3.59	0.53	มาก
4	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน มีความเหมาะสม	3.57	0.50	มาก
5	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชา มีความเหมาะสม	3.57	0.54	มาก
6	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม	3.53	0.53	มาก
7	จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม	3.60	0.49	มาก
8	จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม	3.56	0.54	มาก
9	หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม	3.56	0.54	มาก
10	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.58	0.54	มาก
เนื้อหาหลักสูตร				
11	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	3.74	0.57	มาก
12	เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม	3.55	0.50	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
13	เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย	3.53	0.51	มาก
14	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของสังคม	3.59	0.49	มาก
15	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน	3.73	0.58	มาก
16	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.61	0.58	มาก
17	เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยง กับภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอาจารย์	3.55	0.50	มาก
18	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ	3.62	0.52	มาก
19	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ	3.51	0.53	มาก
20	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน	3.54	0.58	มาก
21	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.58	0.56	มาก
22	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน	3.58	0.53	มาก
23	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ	3.71	0.52	มาก
24	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ อยู่ในสภาพใช้งานได้	3.60	0.57	มาก
25	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.64	0.58	มาก
26	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ	3.66	0.49	มาก
27	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย	3.65	0.48	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
28	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด	3.59	0.52	มาก
29	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์	3.52	0.50	มาก
30	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม	3.54	0.50	มาก
31	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน	3.59	0.57	มาก
32	การจัดห้องเรียนเหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี	3.52	0.50	มาก
33	การจัดห้องเรียนเหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	3.57	0.54	มาก
	รวม	3.60	0.18	มาก

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 33 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.74$) เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.73$) และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 15

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านกระบวนการ เป็นรายชื่อและรายด้าน

ด้านกระบวนการ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
กิจกรรมการเรียนการสอน			
1 การจัดการเรียนการสอนสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.69	0.46	มาก
2 ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร	3.67	0.51	มาก
3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.56	0.52	มาก
4 การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม	3.73	0.57	มาก
5 การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีความเหมาะสม	3.71	0.61	มาก
6 การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย มีความเหมาะสม	3.70	0.57	มาก
7 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียน มีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรม และการท่องเที่ยว	3.66	0.59	มาก
การวัดและประเมินผล			
8 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	3.61	0.71	มาก
9 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.61	0.49	มาก
10 การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสม	3.59	0.69	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

	ด้านกระบวนการ	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
11	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง	3.61	0.55	มาก
12	ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอน ของอาจารย์	3.54	0.51	มาก
13	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผล มาปรับปรุงการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร	3.52	0.51	ปานกลาง
14	การจัดตารางการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	3.54	0.54	มาก
15	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม	3.57	0.50	มาก
16	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน	3.55	0.55	มาก
17	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีความเหมาะสม	3.57	0.53	มาก
18	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม	3.54	0.52	มาก
19	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม	3.56	0.52	มาก
20	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม	3.56	0.53	มาก
21	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความเหมาะสม	3.57	0.53	มาก
	รวม	3.63	0.17	มาก

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 21 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.73$) การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$) และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.52$)

ตาราง 16

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-
วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ด้านผลผลิต เป็นรายข้อและรายด้าน

ด้านผลผลิต	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
ประสิทธิผลของผู้เรียน			
1 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน			
ได้อย่างสม่ำเสมอ	3.55	0.65	มาก
2 ชื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	3.57	0.73	มาก
3 มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	3.56	0.63	มาก
4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.60	0.57	มาก
5 สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.60	0.58	มาก
6 มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	3.60	0.57	มาก
7 ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	3.57	0.54	มาก
8 สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	3.69	0.68	มาก
9 ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	3.55	0.68	มาก
10 มีความรอบคอบในการทำงาน	3.63	0.66	มาก
11 รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	3.57	0.57	มาก
12 ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	3.53	0.57	มาก
13 รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	3.55	0.71	มาก
14 คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	3.61	0.52	มาก
15 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	3.68	0.64	มาก
16 มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	3.67	0.55	มาก
17 มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	3.66	0.64	มาก
รวม	3.62	0.26	มาก

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลผลิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 17 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.69$) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ ($\bar{X} = 3.68$) และมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 3.67$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน ($\bar{X} = 3.53$)

ตาราง 17

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร-วิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้ประกอบการ ด้านผลผลิต เป็นรายข้อและรายด้าน

	ด้านผลผลิต	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
	ประสิทธิผลของผู้เรียน			
1	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปประกอบอาชีพได้	3.50	0.51	มาก
2	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	3.60	0.50	มาก
3	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และ ภาคภูมิใจในวิชาชีพ	3.55	0.51	มาก
4	ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น	3.65	0.49	มาก
5	ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม	3.60	0.50	มาก
6	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	3.55	0.51	มาก
7	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.51	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

	ด้านผลผลิต	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
8	ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ	3.70	0.57	มาก
9	ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.60	0.60	มาก
10	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน ได้อย่างสม่ำเสมอ	3.75	0.55	มาก
11	ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	3.60	0.68	มาก
12	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	3.65	0.49	มาก
13	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.60	0.60	มาก
14	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.65	0.67	มาก
15	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	3.75	0.55	มาก
16	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	3.55	0.60	มาก
17	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	3.55	0.51	มาก
18	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	3.60	0.50	มาก
19	มีความรอบคอบในการทำงาน	3.65	0.59	มาก
20	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	3.80	0.41	มาก
21	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	3.65	0.49	มาก
22	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	3.55	0.51	มาก
23	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	3.55	0.51	มาก
24	ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ	3.55	0.51	มาก
25	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	3.65	0.74	มาก
26	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	3.60	0.68	มาก
	รวม	3.61	0.24	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลผลิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 26 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด ($\bar{X} = 3.80$) ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.75$) และมีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.75$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.50$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อความและแจกแจงความถี่ มีรายละเอียดดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 18) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 19) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ประกอบการ ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 20)

ตาราง 18

ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านบริบท	
1.	ควรจัดเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง	12
2.	ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ	9

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านปัจจัยเบื้องต้น		
1.	ควรปรับเนื้อหารายวิชาแต่ละวิชาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	11
2.	ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยโดยมีคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน	7
ด้านกระบวนการ		
1.	ควรนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการแก้ไขหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น	7
2.	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน	5
ด้านผลผลิต		
1.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ	6

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ดังนี้

1. ด้านบริบท มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรปรับเนื้อหารายวิชาแต่ละวิชาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ และควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยโดยมีคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน
3. ด้านกระบวนการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการแก้ไขหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน

4. ด้านผลผลิต มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึก
ในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 19

ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของนักเรียน และผู้สำเร็จ-
การศึกษา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านบริบท		
1.	ควรจัดเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง	67
2.	ควรจัดหลักสูตรที่มีการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์โดยตรง	16
ด้านปัจจัยเบื้องต้น		
1.	ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัย โดยมีคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน	81
2.	ควรจัดหาอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีผลงาน ทางวิชาการ และมีประสบการณ์โดยตรง	19
ด้านกระบวนการ		
1.	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน	17
ด้านผลผลิต		
1.	ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม กับอาชีพ	15

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ดังนี้

1. ด้านบริบท มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง และควรจัดหลักสูตรที่มีการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์โดยตรง
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัยโดยมีคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน และควรจัดหาอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีผลงานทางวิชาการ และมีประสบการณ์โดยตรง
3. ด้านกระบวนการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน
4. ด้านผลผลิต มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพ

ตาราง 20

ความถี่ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ของผู้ประกอบการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านผลผลิต	
1.	ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพ	15
2.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ	6

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ดังนี้ ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามรูปแบบประเมินชิปปี้ (CIPP model) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ด้านบริบท (context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ด้านกระบวนการ (process) และด้านผลผลิต (product) และ (2) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียนสาขาฯ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และผู้ประกอบการที่รับนักเรียนเข้าฝึกงาน รวมทั้งสิ้น 578 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของ Yamane (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2545, หน้า 127) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 260 คน เครื่องมือที่ใช้ มี 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา จำนวน 84 ชุด ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 84 ชุด และชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้ประกอบการ จำนวน 26 ชุด โดยที่ชุดที่ 1-2 มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นการประเมินหลักสูตร-
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้านบริบท (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น
(3) ด้านกระบวนการ และ (4) ด้านผลผลิต จำนวน 84 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำนวน 4 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ของผู้ประกอบการ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร-
ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผลผลิต จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ
จำนวน 1 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเอง และนำเครื่องมือมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
หรือนิยามศัพท์ ได้ค่า IOC ที่มีค่า > 0.50 ทุกข้อ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และหาค่า
ความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งมีค่า > 0.20 ขึ้นไปทุกข้อ ชุดที่ 1 แบบสอบถาม
ของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา เท่ากับ 0.97 ชุดที่ 2 แบบสอบถามของ
นักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เท่ากับ 0.96 และชุดที่ 3 แบบสอบถามของผู้ประกอบการ
เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
โดยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมด ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลของผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)

3. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อความและแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านบริบท ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทั้ง 13 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และ

หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเองเหมาะสมกับอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 33 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ เนื้อหารายวิชาความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพใช้งานได้ จำนวนหน่วยกิต โครงการมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชาที่มีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

ภาคปฏิบัติ จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพมีความเหมาะสม การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน และขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม

1.3 ด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 21 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีความเหมาะสม การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ผู้เรียนมี โอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม

1.4 ด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 17 ข้อ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และดูกระเปียบ มีความรอบคอบในการทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน คำนึงถึงความปลอดภัย

ในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ และรู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

2. นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ

ในภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านบริบท ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 13 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา

มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 33 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา

รายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพใช้งานได้ มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชามีความเหมาะสม ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพมีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชาที่มีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื้อหารายวิชา มีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ

2.3 ด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา

มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 21 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้

ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินผลการสอนของอาจารย์ การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และอาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2.4 ด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ทั้ง 17 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ มีมนุษยสัมพันธ์กับร่วมงาน มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง มีความรอบคอบในการทำงาน คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน ได้อย่างสม่ำเสมอ มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน ชื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน

3. ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้เรียนที่เข้าฝึกงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ทั้ง 26 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเองเหมาะสมกับอาชีพ ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรอบคอบในการทำงาน ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญ

ต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ชื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ผู้เรียนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง กำเนียงถึงความปลอดภัยในการทำงาน ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ และผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพได้

4. ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ มีปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ ดังนี้

4.1 ด้านบริบท มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ได้จริง ควรจัดหลักสูตรที่มีการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์โดยตรง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

4.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรปรับเนื้อหาวิชาแต่ละวิชาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัย โดยมีความคุณภาพและสภาพที่พร้อมใช้งาน และควรจัดหาอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีผลงานทางวิชาการ และมีประสบการณ์โดยตรง

4.3 ด้านกระบวนการ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการแก้ไขหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน

4.4 ด้านผลผลิต มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอาชีพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมด้วยการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสังคมอย่างสม่ำเสมอ

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ประจำสาขา ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน จึงมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านบริบท ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร และอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 13 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ และมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดหลักสูตรการเรียนในปัจจุบันจะต้องให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง หลักสูตรที่ดีต้องสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสูงสุด ด้วยแนวทางการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน จึงส่งผลให้ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ Neagley and Evans (1967) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของหลักสูตรที่ดีไว้ว่า ต้องสะท้อนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาออกมาเด่นชัด และช่วยให้การศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ควรจะเป็นแนวทางกว้างและให้ผู้เรียนแต่ละคนมี โอกาสได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ความถนัด และความสามารถเป็นรายบุคคล อีกทั้งมุ่งที่จะปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน โดยมุ่งที่จะปลูกฝังกิจนิสัยในการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบ การประเมินซีพี (CIPP model) พบว่า อาจารย์ มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็น ต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 33 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจารย์ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และเนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากกระบวนการสร้างหลักสูตรต้องได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงจะเปิดหลักสูตรได้ และทุก ๆ ปีการศึกษา จะมีระบบการประเมินหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์ประกัน- คุณภาพการศึกษาภายใน ทำให้สถาบันต้องปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดเนื้อหาวิชาต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และความต้องการของตลาดแรงงาน ในปัจจุบันที่มีการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและ- การโรงแรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และการที่อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาและมีความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงตามที่สถาบันเปิดสอน ทั้งยังมีประสบการณ์ และมีความตั้งใจทำหน้าที่ในการสอนเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้ผู้บริหาร และอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านปัจจัยเบื้องต้นอยู่ในระดับมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ วาสนา ประवालพฤษ์ (2544, หน้า 132-133) ที่กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการตรวจสอบความพร้อม ของปัจจัยต่าง ๆ ต้องประเมินจากหลายส่วน คือ ความพร้อมในตัวผู้สอน อาคารเรียน สื่อวัสดุ อุปกรณ์ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงว่ามีเพียงพอหรือไม่ เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือก ที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ และเป็นทางเลือกที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มาก อีกทั้ง ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้พร้อม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณช จิตต์เจียรนัย (2546) ที่ศึกษาเรื่อง

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของอาจารย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชิต ชมภู (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจ่าอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินความพร้อมของ ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็น โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 21 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คำเนินการสอน ได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนั้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน ลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ พิสนุ พงศ์ศรี (2551, หน้า 154) ที่กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง การวางแผนหรือจัดระบบทางการศึกษา เกี่ยวกับประมวลวิชา ประสบการณ์ต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ด้านกระบวนการ อาจารย์ มีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก

1.4 ด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร และอาจารย์ มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 17 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3 อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์ ได้พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้ตรงตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านผลผลิตทางการศึกษาคือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ บุญมี พันธุ์ไทย (2542, หน้า 42) พัฒนา สุขประเสริฐ (2541, หน้า 58-59) รัตนะ บัวสนธ์ (2540, หน้า 110-115) และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540, หน้า 168) ที่กล่าวว่า การประเมินผลผลิตมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ มากน้อยเพียงใด คือ เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและติดตามผลที่เกิดขึ้น เมื่อการใช้หลักสูตรจบสิ้นลง และผลที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตรด้วย ทั้งนี้เพื่อตัดสินใจว่าจะยุติ ดำเนินการต่อ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบางจุด เพื่อให้ได้วิธีปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชิต ชมภู (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจ่าอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ครูฝึกวิชาทหาร และครูฝ่ายปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจ่าอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัย การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านบริบท ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 13 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ

ของผู้เรียน มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม และส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียน มีความเห็นว่า หลักสูตรที่ตนเข้าศึกษามีความสอดคล้องตรงตามความต้องการ ทั้งยังมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคมในปัจจุบันที่ส่งเสริมในด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรม และเห็นว่า การเรียนในหลักสูตรนี้ส่งเสริมให้ตนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะ และมีความชำนาญเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ Neagley and Evans (1967, pp. 15-16) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของ หลักสูตรที่ดีไว้ว่า หลักสูตรที่ดีควรจะเป็นแนวกว้างและให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้ พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ความถนัด และ ความสามารถเป็นรายบุคคล อีกทั้งมุ่งที่จะปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และหลักสูตรที่ดีจะต้องสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน ผลการวิจัย ครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คลฤดี ลาภบำรุงวงศ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมิน หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการสัตว์ของกรมการสัตว์ทหารบก พบว่า ด้านบริบท ผู้ผ่านการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทางด้านวัตถุประสงค์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP model) พบว่า ด้านบริบท นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาววินี ภูวสุนทรศ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมิน หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัย-บูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรตามการรับรู้ของ ผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านบริบท อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา

มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากทั้ง 33 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และอุปกรณ์

การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรที่ตนเข้าศึกษามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความต้องการของตน โดยได้รับความรู้ มีทักษะ และความสามารถอย่างแท้จริง สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนก็มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน ทำให้การศึกษาในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ วาสนา ปรวาลพฤกษ์ (2544, หน้า 132-133) ที่กล่าวว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความพร้อมในด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้พร้อมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีพี (CIPP model) พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น นักศึกษา มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาวินี ภูวสุทนต์ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชิต ชมภู (2549) ที่พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา

มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 21 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน มีความเหมาะสม การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความเห็นว่า การที่ผู้เรียน

ได้รับความรู้จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน เช่น การไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย เป็นการส่งเสริมให้มีความรู้และประสบการณ์โดยตรง ทั้งยังได้เห็นการปฏิบัติงานจริงที่มีวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้อง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ ชำรง บัวศรี และวิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ (2542, หน้า 7-8) ที่กล่าวว่า เนื้อหาสาระ คือ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประสบการณ์ คือ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ รวมทั้งกระบวนการและวิธีการในการจัดการสอน และกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้ และอื่น ๆ ตามจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุวลักษณ์ เส็งหวาน (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ พบว่า ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรนุช จิตต์เจียรนัย (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การประเมินด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ด้านกระบวนการ นักศึกษา มีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาวินี ภูวสุทนต์ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541 มหาวิทยาลัยบูรพา ตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ทั้ง 17 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

และถูกระเบียบ และมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาการ จากการได้รับการจัดการศึกษาในหลักสูตรฯ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน อาชีวศึกษา ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตรฯ และตรงตามความต้องการ ของผู้เรียนทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานได้จริงและถูกต้อง ซึ่งลักษณะ ดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ Neagley and Evans (1967, pp. 15-16) ที่ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีจะต้องใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การเรียนรู้ให้มากที่สุด และหลักสูตรควรคำนึงถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ผลการวิจัย ครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อดิชา บวรชัย (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตร การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (*Drug Abuse Resistance Education D.A.R.E. ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model)*) พบว่า ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชิต ชมภู (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียน-จำอากาศ พุทธศักราช 2548 พบว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีความคิดเห็น โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ด้านผลผลิตเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของผู้เรียนที่เข้าฝึกงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 26 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ และมีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากกรอบมาตรฐานอาชีวศึกษาได้ถูกถ่ายทอด มาจากความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ การท่องเที่ยวและการโรงแรม ทำให้สถาบันต้องมีการศึกษาและใช้กรอบมาตรฐานเป็น ตัวถ่ายทอดวัตถุประสงค์ และออกแบบหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม ทำให้สถาบันได้รับการยอมรับจากสังคมและสถานประกอบการที่ต้องการ บุคลากรที่มีคุณภาพเข้าทำงาน ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดของ ณีภูษพันธ์ เขจรนนท์ (2543, หน้า 77) ที่กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การนำไปสู่ การปฏิบัติ ทั้งที่เกี่ยวกับบุคลากร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีการประเมินผลที่เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติเพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการของผู้เรียนว่า เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

ที่ตั้งไว้เพียงใด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดลฤดี ลาภบำรุงวงศ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารการสัตวของกรมการสัตวทหารบก พบว่า การปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุกต์กษณ์ เสี่ยงหวาน (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ พบว่า ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานและการศึกษาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานและการศึกษานุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่ศึกษาต่อมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP model) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขานักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตร-ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ถึงจะเป็นระดับมากที่สุดที่ค่อนข้างต่ำ แต่สามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัย มาปรับปรุงและแก้ไขเพื่อเป็นผลดีต่อการดำเนินการ จัดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำสาขา นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้รูปแบบชิปปี CIPP ประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างต้องปรับตามฐานข้อมูลหลักสูตรของแต่ละสถาบัน และการปรับปรุงหลักสูตรให้พิจารณาสารสนเทศที่ได้ควบคู่กับเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาจะก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อสถาบัน ดังนี้

1. ด้านบริบท ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและสังคม เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะบทบาทด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นหลักสูตรควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่กำลังก้าวสู่ความร่วมมือทางการศึกษาสู่อาเซียน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า การจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการให้การสนับสนุนให้ทุนพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาเกี่ยวกับสมรรถนะด้านอาเซียนที่กำลังจะมีบทบาททางการศึกษามากขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ต้องแข่งขันในระดับอาเซียน
3. ด้านกระบวนการ ผู้วิจัยมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสถาบันควรมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนในหลักสูตรกับต่างประเทศอาเซียน เพื่อพัฒนาการจัดการสอนให้สู่ระดับอาเซียนให้มากขึ้น
4. ด้านผลผลิต ควรมีการเพิ่มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเกี่ยวกับด้านอาเซียน เช่น ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่ติดตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในงานด้านการบริการอย่างแท้จริง เพื่อสามารถพัฒนาตนเองและประเทศให้ก้าวสู่ระดับอาเซียนต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและการฝึกประสบการณ์
ในสถานประกอบการที่มีผลต่อการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยว-
และการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา นักเรียน
และสถานประกอบการ ต่อความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการจัดหลักสูตร-
ประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
เพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ต่อไป

ภาคผนวก ก

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

**ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
(สำหรับผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา)**

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สำหรับผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์
ประจำสาขา)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
1	ด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม	1.00	0.54
2	มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม	1.00	0.47
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ	0.80	0.56
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ในวิชาชีพ	1.00	0.29
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	0.60	0.50
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม	1.00	0.56
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และการใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	0.60	0.33
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	0.30
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ	0.80	0.50
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพได้	1.00	0.34

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	1.00	0.72
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้	0.80	0.57
13	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1.00	0.50
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.92			
	ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงสร้างหลักสูตร		
14	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	0.80	0.51
15	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม	0.80	0.56
16	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพมีความเหมาะสม	0.80	0.75
17	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม	0.60	0.31
18	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชามีความเหมาะสม	0.80	0.60
19	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม	1.00	0.59
20	จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม	0.80	0.72
21	จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม	1.00	0.75
22	หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม	0.60	0.52
23	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม	0.80	0.47

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
24	เนื้อหาหลักสูตร เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00	0.62
25	เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม	0.60	0.66
26	เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย	1.00	0.44
27	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	0.80	0.55
28	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	0.60	0.49
29	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน	1.00	0.68
30	เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	0.65
31	คุณลักษณะอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ	0.80	0.75
32	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ	1.00	0.64
33	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน	0.80	0.74
34	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	0.60	0.70
35	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	0.80	0.44
36	อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ	1.00	0.59
37	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพใช้งานได้	0.60	0.67
38	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	1.00	0.50
39	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ	0.80	0.70
40	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย	0.80	0.67
41	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด	1.00	0.49
42	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์	0.60	0.67
43	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม	1.00	0.70

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
44	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน	0.80	0.57
45	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎี	1.00	0.50
46	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ	0.80	0.51
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.86			
47	ด้านกระบวนการ การเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	1.00	0.68
48	ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	1.00	0.65
49	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	0.80	0.75
50	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน มีความเหมาะสม	1.00	0.64
51	การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่มีความเหมาะสม	0.80	0.74
52	การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม	0.60	0.70
53	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว	0.80	0.44
54	การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1.00	0.59
55	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	0.60	0.67
56	การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1.00	0.50
57	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง	0.80	0.70

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
58	ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการสอนของอาจารย์	0.80	0.67
59	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน	1.00	0.49
60	การบริหารหลักสูตร การจัดตารางการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	0.60	0.67
61	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม	1.00	0.70
62	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน	0.80	0.57
63	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม	1.00	0.50
64	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม	0.80	0.51
65	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม	0.80	0.56
66	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม	0.80	0.75
67	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม	0.60	0.31
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.87			
	ด้านผลผลิต		
	ประสิทธิผลของผู้เรียน		
68	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ	0.80	0.60
69	ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	1.00	0.59
70	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	0.80	0.72
71	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1.00	0.75
72	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	0.60	0.52
73	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	0.80	0.47
74	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	1.00	0.62
75	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	0.60	0.66
76	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	1.00	0.44

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
77	มีความรอบคอบในการทำงาน	0.80	0.55
78	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	0.60	0.49
79	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	0.80	0.84
80	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	0.60	0.71
81	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	1.00	0.82
82	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	1.00	0.62
83	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	0.60	0.66
84	มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	0.80	0.88
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.92			
ค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.97			

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
(สำหรับนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา)

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สำหรับนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
1	ด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม	1.00	0.54
2	มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม	1.00	0.47
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ	0.80	0.56

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ในวิชาชีพ	1.00	0.29
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	0.60	0.50
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม	1.00	0.56
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และการใช้ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	0.60	0.33
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	0.30
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ	0.80	0.50
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไป ประกอบอาชีพได้	1.00	0.34
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	1.00	0.72
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้	0.80	0.57
13	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละ เพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1.00	0.50
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.89			

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
	ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงสร้างหลักสูตร		
14	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	0.80	0.51
15	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม	0.80	0.56
16	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพมีความเหมาะสม	0.80	0.75
17	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม	0.60	0.31
18	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชามีความเหมาะสม	0.80	0.60
19	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม	1.00	0.59
20	จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม	0.80	0.72
21	จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม	1.00	0.75
22	หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม	0.60	0.52
23	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม	0.80	0.47
	เนื้อหาหลักสูตร		
24	เนือหารายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00	0.62
25	เนือหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม	0.60	0.66
26	เนือหารายวิชามีความทันสมัย	1.00	0.44
27	เนือหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	0.80	0.55
28	เนือหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	0.60	0.49
29	เนือหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน	1.00	0.68
30	เนือหารายวิชามีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	0.65

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
31	คุณลักษณะอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ	0.80	0.75
32	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ	1.00	0.64
33	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน	0.80	0.74
34	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	0.60	0.70
35	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	0.80	0.44
36	อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ	1.00	0.59
37	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพใช้งานได้	0.60	0.67
38	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	1.00	0.50
39	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ	0.80	0.70
40	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย	0.80	0.67
41	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด	1.00	0.49
42	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์	0.60	0.67
43	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม	1.00	0.70
44	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน	0.80	0.57
45	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎี	1.00	0.50
46	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ	0.80	0.51
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.85			

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
47	ด้านกระบวนการ การเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	1.00	0.68
48	ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	1.00	0.65
49	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	0.80	0.75
50	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน มีความเหมาะสม	1.00	0.64
51	การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม	0.80	0.74
52	การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม	0.60	0.70
53	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว	0.80	0.44
54	การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1.00	0.59
55	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	0.60	0.67
56	การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1.00	0.50
57	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง	0.80	0.70
58	ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์	0.80	0.67
59	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียน การสอน	1.00	0.49
60	การบริหารหลักสูตร การจัดตารางการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	0.60	0.67
61	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม	1.00	0.70

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
62	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน	0.80	0.57
63	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม	1.00	0.50
64	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม	0.80	0.51
65	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม	0.80	0.56
66	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม	0.80	0.75
67	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม	0.60	0.31
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.92			
	ด้านผลผลิต		
	ประสิทธิผลของผู้เรียน		
68	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ	0.80	0.60
69	ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	1.00	0.59
70	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	0.80	0.72
71	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1.00	0.75
72	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	0.60	0.52
73	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	0.80	0.47
74	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	1.00	0.62
75	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	0.60	0.66
76	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	1.00	0.44
77	มีความรอบคอบในการทำงาน	0.80	0.55
78	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	0.60	0.49
79	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	0.80	0.84
80	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	0.60	0.71
81	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	1.00	0.82
82	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	1.00	0.62

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
83	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	0.60	0.66
84	มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	0.80	0.88
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.86			
ค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.96			

**ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
(สำหรับผู้ประกอบการ)**

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สำหรับผู้ประกอบการ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
1	ด้านผลผลิต ประสิทธิผลของผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพได้	0.60	0.53
2	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้	1.00	0.55
3	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ	0.80	0.41
4	ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพ ในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	1.00	0.55
5	ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม	1.00	0.34
6	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	0.60	0.51
7	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	0.51

ข้อที่	ข้อความ	ค่า IOC	ค่าอำนาจ- จำแนก
8	ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ	1.00	0.30
9	ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	0.80	0.53
10	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ	1.00	0.32
11	ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท	0.60	0.41
12	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก	1.00	0.57
13	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0.60	0.67
14	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	0.80	0.38
15	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ	1.00	0.60
16	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง	1.00	0.32
17	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด	0.80	0.51
18	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน	0.80	0.51
19	มีความรอบคอบในการทำงาน	0.80	0.53
20	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	1.00	0.32
21	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน	0.60	0.41
22	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	1.00	0.57
23	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน	0.60	0.67
24	ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ	0.80	0.38
25	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ	1.00	0.60
26	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	1.00	0.32
ค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.92			

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวอรนุช แสงสุข
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. นางฉัททาญจน์ การสมสิทธิ์
หัวหน้างาน งานวิจัยพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา (หลักสูตร)
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
3. นางภัสสร เนียมหอม
หัวหน้างาน งานพัฒนาการเรียนการสอนและประเมินผล (วัดผล)
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
4. ปรีชา ตั้งสุขชัยศิริ
หัวหน้าแผนก แผนกวิชาการ โรงแรม
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
5. นางสุภาภรณ์ กระตุกฤษ์
ครูประจำ แผนกวิชาการ โรงแรม
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำสาขา สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหาข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปเสนอแนะและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ตอนที่ 2 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ใน 4 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านบริบท (context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ได้แก่ การประเมินโครงสร้างหลักสูตร

เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

2.2.3 ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การประเมินการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

2.2.4 ด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน

2.3 ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามข้อมูลของท่าน

1. สถานะของท่านในปัจจุบัน

ผู้บริหารหลักสูตร

อาจารย์ประจำสาขา

1.....

2. เพศ

ชาย

หญิง

2.....

3. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

30-40 ปี

มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

3.....

ตอนที่ 2: ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ใน 4 ด้าน

คำชี้แจง: กรุณาพิจารณาข้อความทางช่องซ้ายมือ แล้วทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องด้านขวามือ
ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับที่ท่านต้องการ โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน						a1.....
2	มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม						a2.....
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ						a3.....
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และ ภาคภูมิใจในวิชาชีพ						a4.....
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มี ความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น						a5.....
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคม ที่ดีงาม						a6.....
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และ การใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว						a7.....
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น						a8.....

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ						a9....
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพได้						a10...
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญ ต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้						a11...
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้						a12...
13	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคง ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข						a13...

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภท วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว จะต้องศึกษารายวิชา จากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต
 - 1.1 วิชาสามัญทั่วไป (18 หน่วยกิต)
 - 1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า (8 หน่วยกิต)

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (8 หน่วยกิต)
 - 2.2 วิชาชีพสาขาวิชา (18 หน่วยกิต)
 - 2.3 วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า (36 หน่วยกิต)
 - 2.4 โครงการ (4 หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
14	ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม						b1.....
15	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม						b2.....
16	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ มีความเหมาะสม						b3.....
17	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม						b4.....
18	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชามีความเหมาะสม						b5.....
19	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม						b6.....
20	จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม						b7.....
21	จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม						b8.....
22	หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม						b9.....
23	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม						b10....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
24	เนื้อหาหลักสูตร เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร						b11....
25	เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม						b12....
26	เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย						b13....
27	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม						b14...
28	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน						b15....
29	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน						b16....
30	เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น						b17....
31	คุณลักษณะอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ						b18...
32	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ						b19...
33	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน						b20...
34	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน						b21...
35	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้						b22...
36	อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่ เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ						b23....
37	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพ ใช้งานได้						b24...

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
38	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย						b25...
39	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ						b26...
40	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย						b27....
41	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด						b28...
42	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์						b29...
43	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม						b30...
44	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน						b31....
45	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี						b32...
46	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ						b33...
47	ด้านกระบวนการ การเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร						c1.....
48	ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร						c2.....
49	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา						c3.....
50	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม						c4.....
51	การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีความเหมาะสม						c5.....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
52	การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม						c6....
53	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว						c7....
54	การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						c8....
55	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						c9....
56	การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						c10....
57	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง						c11....
58	ผู้เรียนมีโอกาประเมินผลการสอนของอาจารย์						c12....
59	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน						c13....
60	การบริหารหลักสูตรการจัดตารางการเรียนการสอนมีความเหมาะสม						c14....
61	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม						c15....
62	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน						c16....
63	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม						c17....
64	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม						c18....
65	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม						c19....
66	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม						c20....
67	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม						c21....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
68	ด้านผลผลิต ประสิทธิผลของผู้เรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ						d1....
69	ชื่อเสียง สุจริต และรักษาความลับของบริษัท						d2....
70	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก						d3....
71	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						d4....
72	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้						d5....
73	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ						d6....
74	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง						d7....
75	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด						d8....
76	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน						d9....
77	มีความรอบคอบในการทำงาน						d10...
78	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด						d11...
79	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน						d12...
80	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง						d13...
81	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน						d14...
82	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ						d15...
83	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน						d16...
84	มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						d17...

ตอนที่ 3: ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ

1. ด้านบริบท

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

****ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม****

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหาข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปเสนอแนะและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ตอนที่ 2 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ใน 4 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านบริบท (context) ได้แก่ การประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) ได้แก่ การประเมินโครงสร้างหลักสูตร

เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

2.2.3 ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การประเมินการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

2.2.4 ด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน

2.3 ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามข้อมูลของท่าน

1. สถานะของท่านในปัจจุบัน

นักเรียน ปวช. ปี 2

นักเรียน ปวช. ปี 3

ผู้สำเร็จการศึกษา

1.....

2. เพศ

ชาย

หญิง

2.....

3. อายุ

น้อยกว่า 18 ปี

18-20 ปี

มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

3.....

ตอนที่ 2: ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ใน 4 ด้าน

คำชี้แจง: กรุณาพิจารณาข้อความทางช่องซ้ายมือ แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องด้าน

ขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ด้านบริบท จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียน						a1.....
2	มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของสังคม						a2.....
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ						a3.....
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ						a4.....
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มี ความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น						a5.....
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคม ที่ดีงาม						a6.....
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และ การใช้ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว						a7.....
8	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น						a8.....

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
9	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ						a9....
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพได้						a10...
11	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญ ต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้						a11...
12	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต คั้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมในสายงาน เพื่อประกอบอาชีพได้						a12...
13	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคง ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข						a13...

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภท วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว จะต้องศึกษารายวิชา จากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต
 - 1.1 วิชาสามัญทั่วไป (18 หน่วยกิต)
 - 1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า (8 หน่วยกิต)

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (8 หน่วยกิต)
 - 2.2 วิชาชีพสาขาวิชา (18 หน่วยกิต)
 - 2.3 วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า (36 หน่วยกิต)
 - 2.4 โครงการ (4 หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
14	ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม						b1.....
15	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญทั่วไปมีความเหมาะสม						b2.....
16	จำนวนหน่วยกิตวิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ มีความเหมาะสม						b3.....
17	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐานมีความเหมาะสม						b4.....
18	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขาวิชามีความเหมาะสม						b5.....
19	จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพสาขางาน มีความเหมาะสม						b6.....
20	จำนวนหน่วยกิตโครงการมีความเหมาะสม						b7.....
21	จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม						b8.....
22	หมวดวิชาฝึกงานมีความเหมาะสม						b9.....
23	กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม						b10....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
24	เนื้อหาหลักสูตร เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร						b11....
25	เนื้อหารายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม						b12....
26	เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย						b13....
27	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม						b14...
28	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน						b15....
29	เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน						b16....
30	เนื้อหารายวิชามีความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น						b17....
31	คุณลักษณะอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ						b18...
32	อาจารย์ผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ						b19...
33	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการเรียนการสอน						b20...
34	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน						b21...
35	อาจารย์ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้						b22...
36	อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่ เรียน						b23....
37	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในสภาพ ใช้งานได้						b24...

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
38	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย						b25...
39	ตำราเรียนมีจำนวนเพียงพอ						b26...
40	ห้องสมุดมีหนังสือที่ทันสมัย						b27....
41	มีความสะดวกในการยืมหนังสือจากห้องสมุด						b28...
42	มีข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์						b29...
43	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม						b30...
44	มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน						b31....
45	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี						b32...
46	การจัดห้องเรียนเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ						b33...
47	ด้านกระบวนการ การเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร						c1.....
48	ดำเนินการสอนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร						c2.....
49	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา						c3.....
50	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียนมีความเหมาะสม						c4.....
51	การพานักเรียนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีความเหมาะสม						c5.....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
52	การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายมีความเหมาะสม						c6....
53	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว						c7....
54	การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						c8....
55	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						c9....
56	การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						c10....
57	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลตนเอง						c11....
58	ผู้เรียนมีโอกาประเมินผลการสอนของอาจารย์						c12....
59	อาจารย์นำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน						c13....
60	การบริหารหลักสูตรการจัดตารางการเรียนการสอนมีความเหมาะสม						c14....
61	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม						c15....
62	อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนช่วยในการเรียน						c16....
63	การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสม						c17....
64	การให้บริการด้านวิชาการมีความเหมาะสม						c18....
65	การคัดเลือกนักเรียนมีความเหมาะสม						c19....
66	การจัดระบบการลงทะเบียนมีความเหมาะสม						c20....
67	การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีความเหมาะสม						c21....

ข้อ	ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
68	ด้านผลผลิต ประสิทธิผลของผู้เรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ						d1....
69	ชื่อเสียง สุจริต และรักษาความลับของบริษัท						d2....
70	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก						d3....
71	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						d4....
72	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้						d5....
73	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ						d6....
74	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง						d7....
75	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด						d8....
76	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน						d9....
77	มีความรอบคอบในการทำงาน						d10...
78	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด						d11...
79	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน						d12...
80	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง						d13...
81	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน						d14...
82	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ						d15...
83	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน						d16...
84	มีน้ำใจให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้						d17...

ตอนที่ 3: ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ

1. ด้านบริบท

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

****ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม****

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่รับนักเรียนเข้าฝึกงาน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรฯ และปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงหลักสูตรฯ ต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในด้านผลผลิต (product) ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามข้อมูลของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

1.....

2. อายุ

 น้อยกว่า 30 ปี 30-40 ปี มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

2.....

ตอนที่ 2: ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลของผู้เรียน

คำชี้แจง: กรุณาพิจารณาข้อความทางช่องซ้ายมือ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	ด้านผลผลิต ประสิทธิผลของผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ไปประกอบอาชีพได้						d1....
2	ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปใช้เพื่อ สร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติได้						d2....
3	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ในวิชาชีพ						d3....
4	ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความเคารพ ในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น						d4....
5	ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม						d5....
6	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว						d6....
7	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น						d7....

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง เหมาะสมกับอาชีพ						d8....
9	ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์						d9....
10	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ						d10...
11	ซื่อสัตย์ สุจริต และรักษาความลับของบริษัท						d11...
12	มีทัศนคติที่ดีต่องานและหน่วยงานที่ฝึก						d12...
13	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						d13...
14	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้						d14...
15	มีความตั้งใจและสนใจงานอยู่เสมอ						d15...
16	ปฏิบัติงานถูกต้องตามคำสั่ง						d16...
17	สามารถปฏิบัติงานได้ภายในเวลาที่กำหนด						d17...
18	ผลงานมีคุณภาพตามมาตรฐาน						d18...
19	มีความรอบคอบในการทำงาน						d19...
20	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด						d20...
21	ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน						d21...
22	รู้จักใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง						d22...
23	คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน						d23...
24	ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ						d24...
25	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกระเบียบ						d25...
26	มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน						d26...

ตอนที่ 3: ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรฯ

ด้านผลผลิต.....

.....

.....

****ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม****

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นายพิรัช บัญศิริ
วัน เดือน ปีเกิด	20 กันยายน 2515
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 สำเร็จปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2545
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	-